Columbia University
in the City of New York
THE LIBRARIES

DAVID EUGENE SMITH
COLLECTION
Ms. Or. 323

Sorabji Framji Madan

♀ △

~~K. J₂~~

F₂

سپرده بیستیین کرای سوکت و ستنا واستر

کردها آرزدن عزیز رنج و سختی علف

مرغ کاسکینه ایوخشت کریوه تشخیص مهود

مرغی که تخم مینهد معده‌ها سوراخ جمندکان نغنغ

آب تنتوعه پاداشنی بر اردر موزه ششر

پادیاب مزدور میوه سیاه کفش آب منی

حیبو وسخ مرکزان کونه افسوس آز درنی

آب دهان کناهای عظیم رنک مکر و حیله حرص هوی

ازرنک اندوه مسته کری دسترک همداستان

صد غم ستمکاری جامه هم سخن بودن

پیش سخنی پس سخنی کمهت مهت سروشوایه نام

دوروهی کردن کودک بزرک ذره ذره حاب نمیکنند

فرمان اویرشت اکرفت اره دش خور

هفت استیر پانزده استیر دوازده استیر سه استیر شصت استیر

بنام خدا

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

ࡁࡔࡅࡌࡀࡉࡄࡅࡍ ࡖࡄࡉࡉࡀ ࡓࡁࡉࡀ

12,8 [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible] ࡖࡋࡀ ࡎࡅࡐࡀ [illegible]
[illegible] ࡖࡋࡀ ࡎࡅࡐࡀ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

ܦܫܝܛܐ ܘܫܚܠܦ ܦܫܝܛ ܦܫܝܛܐ ܘܫܚܠܦ
ܡܫܡܠܝܐ ܠܗܘܢ ܀ ܦܠܛܘ ܐܬܦܠܛ ܐܬ
ܐܬܦܠܛ ܐܬܦܠܛ . ܦܠܛܘ ܐܬܦܠܛ
ܐܬ ܠܗܘܢ ܠܗ ܀ ܐܠܦ ܐܬ ܦܠܛ
܀ ܘܠܐ ܘܐ ܘܠܗܘܢ ܠܗ ܘܐ ܘܠܐ
ܘܟܠ ܒܗ . ܡܫܡܠܝܐ . ܠܐ ܠܐ
ܐܬ . ܦ . ܐ . ܦ ܐܬ . ܡܫܡܠܝܐ
ܡܫܡܠܝܐ ܚܠܦ ܦܠܛ ܀ ܡܫܡܠܝܐ
ܫܘ ܠܗܘܢ ܐܬ ܒܗ ܠܐ
ܐܬ ܠܐ ܠܐ ܡܫܡܠܝܐ ܘܠܐ .
ܘܠܐ ܠܗܘܢ ܠܐ ܦܠܛ ܡܫܡܠܝܐ
ܫܘ ܠܗܘܢ ܐܬ ܠܐ ܠܗܘܢ

35,5 [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

بنت

ࡁࡔࡅࡌࡀࡉࡄࡅࡍ ࡖࡄࡉࡉࡀ ࡓࡁࡉࡀ ࡍࡅࡊࡓࡀࡉࡀ

[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

هشت

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

…8,20 44,16 [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

ܢ

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
vv. 8, 21. [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

68,11

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

12

دوازده

23.7 [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] N. 12.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

سیزده

65, 11 [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

817

[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

یازده

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

شانزده

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

هوده

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

نوزده

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

١٩

بيت

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

٣٠

پت ویک

jt 6,1.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

٢١

پتیهو

[illegible]

Jt 6,2 [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

پشت چهار

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

٢٣

بيتيج

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ٢ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

متن پنج

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

پتت شش

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

نعت

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

پیشت

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

ܫܘܒܚܐ ܠܐܒܐ ܘܠܒܪܐ ܘܠܪܘܚܐ .
[illegible]
[illegible]
[illegible] ܫܘܒܚܐ ܠܐܒܐ ܘܠܒܪܐ ܘܠܪܘܚܐ
ܩܕܝܫܐ ܠܥܠܡ ܥܠܡܝܢ ܐܡܝܢ ❋ ܘ
[illegible]
[illegible]
[illegible] ܫܘܒܚܐ ܠܐܒܐ ܘܠܒܪܐ ܘܠܪܘܚܐ
ܩܕܝܫܐ ܠܥܠܡ ܥܠܡܝܢ ❋ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

سی یک

[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

سی وسه

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

سی پنج

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

گشت

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

چهل

[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

چهل یک

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] / 13,49
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

جهل

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

چهل چهار

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] * * * * *

[illegible]

[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

چهل شش

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

چهل نوت

[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

چهرشت

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

جمل ::

[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

پنجاه

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

پنجاه یک

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

پنجاه دو

[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

پنجاه

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

سی و چهار

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]

بنی ٥ پنج

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

پنجاه شش

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]

یسنی هفت

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

یتاهشت

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

پنجاه ن

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

شکک

[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

تصت

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

شصت چهار

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

صنيخ

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

شصت و شش

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

شرح نعت

[illegible]

[illegible]

[illegible] it 41.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

شصت

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

ࡅࡀ · ࡌࡀࡍࡃࡀ · ࡃࡄࡉࡉࡀ ࡍࡄࡅࡓࡀ ⁖ ࡅࡌࡀࡍࡃࡀ ࡃࡄࡉࡉࡀ

ࡌࡀࡑࡁࡅࡕࡀ · ࡌࡏࡍࡉࡀࡍࡀ ࡃࡉࡀࡓࡃࡍࡀ ࡌࡀࡑࡁࡅࡕࡀ

ࡓࡅࡔࡌࡀ ࡅࡌࡀࡑࡁࡅࡕࡀ ࡃࡉࡀࡓࡃࡍࡀ ࡉࡀࡓࡃࡍࡀ ࡌࡀࡔࡁࡅࡕࡀ

ࡉࡀࡓࡃࡍࡀ ࡁࡄࡉࡉࡀ ࡅࡔࡅࡌࡀ ࡃࡄࡉࡉࡀ ࡌࡀࡃࡊࡓ ࡏࡋࡀࡊ

ࡅࡔࡅࡌࡀ ࡃࡌࡀࡍࡃࡀ ࡃࡄࡉࡉࡀ ࡅࡔࡅࡌࡀ ࡃࡄࡉࡉࡀ

ࡅࡌࡀࡍࡃࡀ ࡃࡄࡉࡉࡀ ࡌࡀࡃࡊࡓ ࡏࡋࡀࡊ ࡃࡄࡉࡉࡀ

ࡌࡀࡍࡃࡀ ࡃࡄࡉࡉࡀ ࡅࡔࡅࡌࡀ ࡃࡄࡉࡉࡀ ࡆࡉࡅࡀ

ࡌࡀࡍࡃࡀ ࡅࡔࡅࡌࡀ ࡆࡉࡅࡀ ࡌࡀࡍࡃࡀ ࡃࡄࡉࡉࡀ · ࡌࡀ

ࡉࡀࡓࡃࡍࡀ ࡉࡀࡓࡃࡍࡀ ࡅࡔࡅࡌࡀ ࡃࡄࡉࡉࡀ

ࡌࡀ · ࡌࡀࡑࡁࡅࡕࡀ ࡃࡄࡉࡉࡀ · ࡌࡀࡍࡃࡀ ࡃࡄࡉࡉࡀ

ࡌࡀࡍࡀ ࡃࡉࡀ ࡌࡀࡍࡃࡀ ࡃࡄࡉࡉࡀ · ࡌࡀࡍࡃࡀ ࡃࡄࡉࡉࡀ ॥

ࡅࡔࡅࡌࡀ ࡌࡀ · ࡌࡀࡑࡁࡅࡕࡀ ࡃࡄࡉࡉࡀ · ࡏࡋ ॥

شتنه

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

نمقار

[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

تعاوید

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

ܠܫܘܒܚܐ ܠܐܒܐ ܘܠܒܪܐ ܘܠܪܘܚܐ

ܕܩܘܕܫܐ ܠܥܠܡ ܥܠܡܝܢ ܀ ܘܒܗ

ܒܫܡܐ ܕܐܠܗܐ ܚܝܐ ܫܠܝܛܐ ܕܟܠ

ܘܐܠܗܐ ܕܡܪܢ ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ

ܢܬܚܫܒ ܕܟܠܢ ܀ ܠܡܬܘܡ ܘܠܥܠܡ

ܥܠܡܝܢ ܐܡܝܢ ܘܒܥܠܡܐ ܗܢܐ ܘܒ

ܗܘ ܕܥܬܝܕ ܠܡܐܬܐ ܐܡܝܢ ܘܒ

ܥܠܡܐ ܕܠܐ ܫܠܡ ܘܥܠܡܝܢ ܐܡܝܢ

ܘܐܠܗܐ ܟܠ ܀ ܠܡܪܢ ܘܠܐܠܗܢ

ܒܫܡ ܡܪܝܐ ܘܒܗ ܡܫܒܚܝܢ ܘ

ܐܝܟ ܀ ܩܘܕܫܐ ܘܩܠܐ ܐܡܪܝܢ

ܘܩܕܝܫ ܗܘ ܘܩܕܝܫ ܫܡܗ ܠܥܠܡ

نعتاردو

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

هوتاسه

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

نعشا وبهار

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

ࡅࡀࡆࡓࡀࡃࡍࡀ ࡅࡅࡋࡀࡕࡋࡀ ࡀࡓࡉࡕ

ࡀࡀࡕ ࡅࡄࡃࡀࡉࡉࡀ ࡀࡋ ࡋࡅࡀࡓࡀࡋࡅࡀࡉ

ࡌࡀࡍࡃࡀࡀ ࡄࡉ ࡍࡀࡅ ࡅࡅࡓࡕࡀࡋࡀ ࡀ

ࡃࡀࡅࡅࡀ ࡔࡀࡀ ࡌࡀ ࡌࡅࡒ ࡀࡃࡃࡀ ࡆ

ࡓࡀࡉࡀ ࡄࡋࡀ ࡀࡆࡓࡀࡉࡀ ࡍࡀࡀ

ࡀࡓࡀࡕ ࡍࡀࡀ ࡅࡅࡉࡀ ࡃࡋࡃࡀࡋࡀ ࡀࡀ

ࡀࡅࡅࡉࡀ ࡀࡓࡉࡕ ࡕࡀ ࡀࡍࡃࡀ ࡀࡀࡃࡃࡀ

ࡀࡀࡀࡕ ࡅࡄࡃࡀࡉࡉࡀ ࡉ ࡋࡅࡀࡓࡀࡋࡅࡀࡉ

ࡌࡀࡍࡃࡀࡀ ࡄࡉࡀ ࡋࡀࡀ ࡄࡉࡀ ࡆࡋࡄࡉ

ࡀࡋࡕࡀ ࡅࡀࡓࡀ ࡍࡀ ࡀࡆࡀ ࡅࡀࡓࡉࡕ

ࡀࡀ ࡆࡀࡋࡃࡀࡓࡀ ࡋࡀ ࡀࡃࡃࡀࡕ ࡌࡓࡀ

ࡀࡓࡀ ࡌࡀࡃࡃࡀࡀࡕ ࡅࡀࡀࡀ ࡀࡕࡀ

نموذج

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

انوشت

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

تشتادک

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

شتاردو

[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ::

شستادسه

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]

[illegible]

هشتاد و پنج

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

هسادشش

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

بدانکه سرود و مهارسپند و [illegible] را
خواندند
[illegible] و [illegible] و [illegible] و
[illegible] و [illegible] ادام
[illegible]
سروه خواند [illegible]
[illegible] و خورد [illegible] خوانند
[illegible] و [illegible] و
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

خط خوب از من بیچاره طمع میدارند
خاطر جمع ندارم که نویسم خط خوب

هو

بنام ایزد دادگر

آغاز کتاب صددر بندهشن باد

این کتابیست از شایست و ناشایست که از
دین به بازدیسنان بیرون آورده اند که واجبست
هرکس را دانستن این بکار داشتن یکساعت
نشاید که ازین خالی باشند که چون خالی باشند
هریک را گناه درو بسیار رسد چون بجای
آوردند مزدهای عظیم باشد و درین وقت
من دین بنده بهمن پاپدار از کتاب موبدان
موبد ایرانشاه بن ایزدیار بن تشتریار بن آذرباد
تا هرکه خواند و بکار فرماید مزدی بروان ایشان
رساند و اینقدر که نوشته آمد کرفه دانند بهرکدام

برزکر

بزرگتر هرکسی کمتر ازین نشاید دانستن و اگر زیادت
بود شاید اما اگر ازین کمتر بود نشاید دانستن سپاس و
نعمت ایزد به افزونی را بجای آورده بود
تا ایزد تعالی اورا بجایگاه نیکان اشوان رساند
دیگر لطف و کرم اورمزد درین پیداست که مارا
بیافرید با آلت تمام و هیچ چیز از ما دریغ
نداشت هرچه بکار بایست مارا بداد و برسزای
همه مهتری بگماشت و این خرد است تا این آلتهارا
بکار میدارند و درود ایزد تعالی بروان اوبژه
زرانشت سفنتمان و دین آگاهان و پاکان و نیکان
و بروان آنکسی که هرکاری که کند بدستوری
خرد کند در اول اینکه می باید که بدین
زرانشت استوان و بیگمان باشند و گمانی در دل
نیاورند و حقیقتی به اعتقاد کنند که دین راست و درست
که اورمزد بخلق فرستاده است که زرانشت آورده است

اینست که من دارم چو هر گاه مردم چنین باشند
و هیچ شکی و گمانی در دل نیاورند هر کاری و کرفه از
روزکار زراتشت کرده اند و هر چه پس ازین بکنند و
تا رستاخیز نکنند آنکس هم بهره باشد چون روان بشب
چهارم بسر چینود پول رسد مهر ایزد و رشن ایزد حساب
و شمار او بکنند اگر چو کرفه مزد کمتر ابه کرده باشد
هر کار و کرفه که از بهر بهدینان یزدان در هفت
کشور زمین کرده باشند اورا هم بهره کنند تا سنک
کرفه بر سنک گناه زیادت شود روان او به بهشت
روشن و جایگاه اشوان و نیک کرداران برسد
چو اندر دین پیداست که هر که هر کار و کرفه که بکنند
یعنی اندیشه چنان کنند که بداند که این اعتقاد که من
دارم بهتر است یا دیگر اعتقادها پس آن هر گاه کرفه
کند هیچ بروان او نرسد پس اول چیزی بهتر ازان
نباشد بدین اورمزد و زراتشت سفتمان یکان باشند

بیشک و شبهه تا از عذاب دوزخ و دیوان اهرمن رسته باشند پس نیک خود آگاه باشند اعتقاد خویش درست یقین بیشک در راه یزدان و دین زراتشت بدارید ایدون باد **در دوم** اینکه جهد میباید کردن تا هیچ گناهی نکنند اگرچه گناهی خرد و اندک مایه نگفتن که این اندک مایه پس زیادت گناهی نباشد چو اندر دین پیدا است که از چند انکه بسنگ یکتا موی مژه چشم گناه بیشتر از کرفه باشد روان آنکس بدوزخ رسد و اگر چند انکه گفتم کرفه بیشتر باشد بباید بپهریختن جهد بایدکردن تا گناه نکنند کرفه بکنند تا روان خویش شادان بود بمینو **در سیوم** اینکه مردم می باید که بخوبیکاری مشغول باشند و از پس کار خویش باشند چو اندر دین پیداست که هرکس که بکار خویش و عمل صلاح مشغول باشد اگر درمیان آن کار رنجی و دشواری بدو رسد بدان جهان

باهر یکی را دو عوض یابد اگر بفساد مشغول باشد در میان
آن کار رنجی وزیانی بدو رسد دران جهان نیز عقوبت
و پادفراه باشدش مثلا اگر کسی بخویشکاری شغل خویش
می شود و در راه دزد بروی افتد و قماشه که دارد
ببرند یا جایکائی بکشندش بمیوان آن قماشه و
خواسته رایکی چهار چندوی کرفه و مزد باشدش و
پاداش باز دهند اگر گناهی کرده باشد از وی
پاک شود و سزای آن بهشت یابد و اگر کاری
باطل میشود در راه دزد بروی افتد و هر قماشهٔ
که دارد بستاند یا کشته شود چون بدان جهان
رسد هر قماشهٔ که ازان وی ببرده باشد همچنان
باشد که او از کسی برده باشد و دیگر باره
بقیمت آن قماشه پادفراه عقوبت دهندش
اگر کشته شود همچنان باشد که او کسی بکشته
باشد جزای او در دوزخ باشد و پادفراه

گران

۸۰

گران مانند آن که کسی کسی بکشد تا رستاخیز در
دوزخ بود در چهارم اینکه هیچکس را نباید که
از رحمت آمرزیداری ایزد نا امید بود و دل
بدان ننهد که مرا گناهی بسیار است به بهشت
نتوانم رسیدن چو باشد که کاری و کرفه اندک مایه
کرده باشد و بدان مایه ایزد عزوجل بروی
رحمت کند و به بهشت رساندش چو در دین
پیداست که یکبار رخشت زراتشت سفنتمان بهم پرسی
ایزد بود و مردی را دید که همه تن او در
دوزخ بود و یک پای راست او بیرون
بود و زراتشت اسفنتمان از ایزد تعالی
پرسید که این چه مردست و که بوده است
دادار اورمزد گفت که این پادشاهی بود و
و بر سه پاره شهر پادشاهی داشت بسیار
سال از پادشاهی میراند و هرگز هیچ کار نیک

نکرد همیشه به بیداد و ستمکاری مشغول بود و مردمان
از دست او در رنج و بلا و دشواری بود
پس یکروز میگذشت و جایگاهی فراز رسید
گوسفندی بسته بود و پارهٔ گیا آنجا نهاده
بود و آن پادشاه پای راست دران گیاه
زد و پیش گوسفند افکند اکنون بدان
پاداش آن یکپای او از دوزخ بیرون است
و دیگر همه تن او در دوزخ است پس اگرچه
کسی بسیار گناه جسته باشد هم از بهشت نا
امید نباید بودن آنچه طاقت دارند بباید کوشیدن
و کرفه کردن و بدان گناهها پرهیز کردن که ایزد
آمرزگار است در پنجم اینکه همه بهدینان
باید که جهدی عظیم کنند و تخشش نمایند و یشت
کنند و نوزود شوند چه در دین ما هیچ کرفه بزرگوار
تر ازین نیست چو در دین پیداست که اگرچه

بسیار

بسیار کار و کرفه کرده باشند و نوزودی نکرده
باشند بگروتمان نتوانند رسیدن به هیچ حال و اگر
آن باشد که بدست خویش نوزود نتوانند کرد پس
ناچار میباید کردن که گیتی خرید بفرمایند یشتن
چه همچنان باشد که بدست خویش نوزودی کرده
باشد و مرد و زن هردو درین کرفه یکسانند
و نشاید که این کار سست فرو گذارند چه سر
کرفهٔ دین اینست چه در دین پیداست که آنروز
که نوزودی یا گیتی خرید می یزند سه بار آنکس
به بهشت برند و جایگاه او بدو نمایند و بروی
نثار کنند و باز گیتی آورند و تفسیر گاهان اینست
که یعنی جایگاه خویش آنروز به بهشت بدید
آورده باشند و اگر نه نوزودی بکنند یا گیتی خرید
بفرمایند همچنان باشد که مردی غریب که بشهری
فراز رسد یا جایگاهی نیابد که آنجا فرود آید اگرچه

شهری خوش باشد او در رنج بود پس بهیچ کرفه
جایگاه خویش بدست نشاید آوردن بجز کردن
یشت و نوزودی کرفه کردن یا فرمایند که بکنند از
بهر روان خویش در ششم اینکه این کرفه بکنند
از روان خویش مزدهای عظیم ستانند و اگر نکنند سبر چینود
پول باد فراه گران باشد یکی گهنبار کردن است
دوم فروردیگان یشتن سیم روان پدران
و مادران و دیگر خویشاوندان که حق بدو دارند
چهارم هر روز سه بار خورشید نیایش کردن
است و پنجم هر ماه سه بار ماه نیایش کردن
است یکبار که نو شود و یکبار که شب چهاردهم
باشد و یکبار که باریک شود که نا بدیدار خواهد
شدن و ششم هر سال یکبار رفتون یشتن
است و اگر نه انداندیشتن بفرمودن تا از بهر
وی بیزند این شش چیز همه کس فریضه است

وهیچ

وهیچ نه ازانست که اگر وقت خویش در گذرد
در شایدیشتن یا اگر آن باشد که یکبار در گذرد این بار
دیگر دو چندان بکنند بتوجش آن نشود یا گناه
گذارشش آنرا سودی دارد چو این هرششش
گناه پول خوانند یعنی هرکس که ازین کرفها
باز مانده باشد بسر چنود پول پادفراه آن
بدو رسد و بهیچ کرفه بجایگاه این بنه ایستد
که اورا از عقوبت پادفراه برهاند پس جهد
باید کردن تا هریک بوقت خویش بکنند و
سست فرو نگذارند و چو هرگاه که این جمله
بجایگاه آورند مزد و ثوابی عظیم باشد بمینوان
بهریک کرفها پاداش بسیار یابند درهفتم
اینکه چون عطسه فراز آید یک یتا اهی و یریو
یک اشم وهی بباید گفتن زیرا که در تن ما
درجی و پتیاره هست که پیوسته با مردم میکوشد

تا علتی و بیماری بر مردم مستولی کند و در تن ما آتشی
هست که او را جعل خوانند و بتازی طبیعت خوانند و
آتش عزیزی نیز خوانند با دروج پیوسته کارزار و
کوشش میکند و او را از تن بازمیدارد و چون این
آتش بران دروج چیره شود و او را به هزیمت بکند
عطسه از بهر آن آید که او را از تن بیرون میراند
و عطسه چون فراز آید می باید که یک یتا اهی
ویریو و یک اشم وهی بخواند و آن آتش
را دعا کردن که دیرگاه بمان و باقی باش تا
این دروج از تن ما شکسته میداری و چون
عطسه بشنود هم این معنی بخوانند و آفرین مینو
بگویند تا آن دروج بر تن چیره نشود در هشتم
اینکه دین به دستوران باید داشتن و یکرمان
سر از فرمان دستوران بیرون نیاوردن همه
کرفها بخشنودی و رضاء دستوران دین بباید

کردن -

کردن هرچه دستوران بفرمایند فرمان داره آن
باید بودن چه اندر دین پیداست که اگر کسی چندانا
کرفه بکند که بقدر برگ درختان و قطرهٔ باران و
ریگ بیابان باشد و نه برضاء دستوری دستوران
کند و ده یک دستوران ندهد و خشنودی
ایشان نجویند آن کرفه هیچ بروان او نرسد کرفه که
کرده بود گناه ازین او نرود و هیچ سودش ازان
مزدها و کرفها نباشد تا زنده باشد اورا اشو
نشاید خواندن چو بمیرد به بهشت نرسد و هیچ
امشاسفند بنزدیک روان او نشود اورا از
دست اهرمن و دیوان رها نکنند و از دوزخ
رهائی نیابد چه کار کرفه آن وقت بروان
رسد که بدستوری دستوران و دین آگاهان
ده یک ایشان ازمیان بدهند خشنودی ایشان
بجویند. در هفتم اینکه [illegible] کردن [illegible]

معجزی [illegible]

سخت عظیم بباید پرهیختن چه سر همه گناهها اینست
وازین بتر هیچ گناه دردین نگفته است ومرگرزان
بحقیقت ایشان را شاید خواندن واگر بر ایشانها
رسد وایشان را درمیان آن گناه بیند هر دو را
بکشد
نیست کند یا سر برد یا شکم بردرد و هیچ گناه نباشد
وکس بی دستوری دستوران و فرمان پادشاه نشاید
کشتن بجز غلامباره و مواجر چو هر جایگاه که ایشانرا
بر ان گناه بیند کشتن برایشان واجب است
چو اندر دین پید است که غلامباره با اهرمن مقابل است
با افراسیاب و باضحاک و تور براتروش که
زراتشت کشت و با ملکوس که خواهد بودن و با
اژدها سرور که در روزگار سام نریمان بود راست
چند آتش گناه باشد که ایشان راست و او همچندان
هست و چه که چندین سالها از همه گناهها بکرده اند
وچه آنکس که غلامبارگی کند و در دین میگوید

که بدبوی

که آن

95

که آن کند تا بکروثمان میرسد و همه امشاسفندان

ازان رنج و دشواری میرسد و دستوران

کویند که انکس که انکار میکند خوذ نیست شود و

هیچ کناه بتر ازین نیست و هر دو یکسانند هم انکس

که میکند و هم آنکس که میدهد و این دو ناکس از

دوزخ رهائی نیابند و به آب و آتش و همه فره و هران

اشو هر چه ایزد بیافریده است رنج و دشواری

میرسد و به بهشت نرسند چو آنگاه که این کار

باطل میکنند اورمزد و امشاسفندان دشواری

میرسد و چون بار زنان کنند همچنان باشد که غلام

باری کرده هر دو یکسانست در دهم اینکه

همه بهدینان زنان و مردان هر که اورا پانزده

سال باشد واجبست نوزود کردن و کشتی داشتن

و چون کشتی کمربندی و فرمان برداری طاعت

داشتن و نشان آنست که کمربندی بر میان دارد

اول کشتی داشتن جمشید بدید آورد و همه دیو و
درج که او نیست گردانید همه بجوزه کشتی داشتن
بود و هر کس که کشتی برمیان بست ازنیمهٔ اهرمن
بیرون آمد و درنیمهٔ اورمزدی رفت و تا کشتی بر
میان بسته دارد هر کار و کرفه در هفت کشور
زمین کنند او هم بهر و هم نصیب ایشان باشد
و مانند آنست که با ایشان همازور اشو میکنند
و این کشتی داشتن از بهر آن نهاده است
که مثلاً آنکس که اکنون به ایران ویج یا به
کنگدز یا به کشمیر یا به ورجمکرد کرفه میکنند ما باو
همازور و اشو نمیتوانیم کردن پس ایشانرا
که کشتی بسته است و کشتی دارند آن کرفها که
ایشان میکنند و همادین که ایشان می یزند آنکس
که کشتی دارد هم خیانت که بدست خویش میکند
چون کشتی ندارند آن هیچ کرفه دیگر بدو نمیرسد

اورا تباشند

اورا نباشند و میباید که مردم بهیچ حال کشتی
از میان باز نکنند تا پیوسته کرفه همدینان
بدو میرسد ازان بهتر چه باشد که شخصی
بکار خویش مشغول باشد و نو نو کرفه که
دیگران کنند بدو رسد از بهر کشتی داشتن
که بر میان دارد و آن چهار کره که کشتی میزنند
اوستا چهار گواهی میدهد اول بهستی و
یکانگی و پاکی و بی همتایی ایزد عزوجل و دوم
کره معنی آنست که گواهی میدهد به هستی
دین به مازدیسنان که گفتار ایزد آنست
بی هیچ شکی و شبهتی سیم کره بر میزند گواهی
میدهد بر پیغمبری زراتشت سفنتمان چهارم کره
آنست که اقرار می آورد و گواهی میدهد و ها
می پذیرد که نیکی گویم و نیکی اندیشم و از همه
بدیها دور باشم و دین برگزیده اینست

که من دارم و هرگز ازین دین برنگردم هرگاه
که اسفندارمد امشاسفند بر شاه منوچهر دیداری
شد آن چنان دید که کشتی بستن پندیعنی چشمه
چشمه بر میان بسته بود و همچنین امشاسفندان چون
بر زرآتشت پیدا شدند همه کشتی بسته داشتند
و فرق میان ایران وانیران آنست که ایران
کشتی بسته دارند وانیران ندارند واشوان دین
کشتی داشتن دریازدهم اینکه آتش که در
خانه بود نیکو نگاه دارند و نگذاشتن تا بمیرد
و چیز پلید ریمن به آتش سوختن و از سه گام زن
دشتان به پهریختن چه هرگاه که آتشی که درخانه باشد
نیکو نگاه دارند هر آتش که در هفت کشور زمین است
ازو خشنود باشد و چون آلفت خواستاری
کند حاجت که خواهد زود روا شود و هرگاه که
آتش که درخانه باشد نیکو نگاه ندارند و دست

فرو گذارند تا بمیرد هر آتش که در هفت کشور
زمین باشد از آنکس آزار گیرد و آلیفت خواستاری
حاجت که خواهد نیابد و اگر کسی آتش که در
خانه باشد نیکو به نپرهیزد مثلا اگر او صد دینار با آتش
آذرگشسب فرستند هیچ پذیرفته نباشد و آن گناه
از بن وی نشود چو در دین پیداست که دادار
اورمزد پادشائی در بهشت به اردیبهشت امشاسفند
داده است و گفته است که هر که تو از وی خشنود
نباشی ویرا در بهشت رها مکن و این نیز در دین
پیداست که هر گاه که آتش نیکو نگاه ندارند
زنان کم آبستن شوند و فرزند نرینه کم بماند
مردان را نزدیک پادشاهان حرمت و
قولش کمتر باشد و هر آتش که در خانه بمیرد
سه درم و دو دنگ بخواستهٔ آن خانه زیان
باشد یا از خانه بشود یا از جایگاهی که چیزی

بد و خواهد رسیدن این مبلغ کمتر رسد در
دوازدهم اینکه کسی که فرمان یابد هرچند که
بتوانند کردن جامه کمتر پلید باید کردن و در کفن
وی الا چیزی گذشته که بکاری باز نیاید و اگر
نه چیز نیک در تن مرده نباید کردن و در زند
وندیداد گوید که اگر چند آنکه نخ بیکبار را دوکی
کند در تن مرده بگذاشته باشد بجز از آنکه
ناگزیر باشد هر او تائی بدان جهان باری سیاه
باشد در جگر آنکس آویزد که آن جامه
فضله بگذاشته باشد و به بهشت نرسد هم آن خصم
آنکس باشد و در دامن او آویزد و گوید این
جامه که در تن من کرد بر درون شب چهارم
بایستی نهادن تا مرا هم ازان سودی بودی
نه آنکه در تن من کردی بخورد خرستران
شد و پیوسته مرا ازان هیچ منفعت و راحت
نبود

نبود و ازان پس پشیمانیها خورد و رنج و پادفراه
کشیدن احتیاتی تمام میباید کردن و هرچند که بتوانند
کردن کمتر اکار کردن چند انکه بتوانند از پس
نسا باید رفتن چو هرگاه که از پس نسا بشوند
هرکامی تیرست استیر کرفه باشد و هر استیری
چهار درسنک چنانکه هزار و دویست درسنک
کرفه باشد پس فریضه باید کوشیدن تا انچه توانند
بجای آورند تا رستاخیز عذاب کمتر باشد در
سیزدهم اینکه روان پدران و مادران نیکو باید
داشتن و چون روزکار ایشان باشد اکر ماه باشد
اکر سال چند انکه طاقت باشد باید فرمودن و درون
و میزد و آفرینکان بکردن چو در دین پید است
که هرگاه که روزکار ایشان باشد نه هزار و نهصد
و نود و نه فره و هر اشو با خویشتن بیاورد
و بخانه خویشتن برند مانند آنکس که از جائی

بخانه شود و تومی بخویشتن بمهمانی برد و چون درون
و میزد و آفریکان کویند جمله خرم شوند و شادی کنند
و آفرین کنند آن خانه را و آن کدخدایان و
کدبویان و فرزندان که دران خانه باشند
همه را آفرین کنند و بانشاط و خرمی از انجا
بیایند و اکر درون و میزد و آفریکان نکویند از
وقت روز شدن از بامداد تا وقت روز
هم انجا بمانند و امید میدارند که مکر مارا بیاد
آورند و اکر آن باشد که درون و میزد و
آفریکان نکویند وقت روز شدن از انجا بر
کردند همچو تیر پرتاوی بر بالا شوند بکویند که
ای دادار اورمزد وه افزونی ایشانرا
نمیدانند که ایشانرا نیز همچو ما بدین جهان می باید
آمدن و کس را بدان جهان به نکذارند و او
نیز به درون و میزد و آفریکان حاجت باشد

ونه انکه

نه آنکه مارا بدان حاجتی هست ولیکن روزگار
مارا نگاه داشتی ما نیز گونه گونه بلاها و محنتها
که به ایشان خواستی رسیدن نگاه داشتمانی
ونگذاشتمانی که به ایشان رسید ولیکن چون
روزگار ما نگاه ندارند ما نیز بیاری این خانه
نتوانیم رسیدن و بدین مایه بگویند و بجایگاه
خویش باز شوند و نفرین کنند بدان خانه و هر که
بدان خانه باشد پس جهدی تمامتر میباید کردن
ازبهر روان نیاکان پدران و مادران و
خویشاوندان و هرکس که حقی بدیشان دارد
تا خشنود باشند و آفرین کنند و نفرین نکنند

در چهاردهم اینکه چون ناخن به چینند در کاغذی
باید کردن و اج سروش گرفتن و سه یتا آئی
ویریو بخواندن و بهر یتا اهی ویریو کشی کرد
برگرد آن برکشیدن بیتی مره غه تا سر خواندن

واج بازگفتن دیناابی ویریو که واج بخواهند گفتن
بهریک قدری خاک بسر ناخن چیدن به باید گرفتن
ودرمیان ناخن کردن وبه بهرچیدن و اگر
پیتی مره غه ندانند واج سروش گرفتن
یتااهی ویریوسه کش گرد بر گرد در کشیدن
وواج بگفتن وبدشت بردن وبجاهی که گشته
نباشد بنهادن که ایزد تعالی مرغی بیافریده
است اورا اشو زشت خوانند به آواز
مردمان اشو خوانند بهمن مرغ نیز خوانند
وناخن خورد البته نشاید که نه افسوده بگذارند
که بصلاح دیوان میشود در حالت جادوئی
بتوانند کردن واگر افسوده باشند جادوی
که کنند کارگر نباشد ودر خانه نشاید گذاشتن
بزودی بکوه و دشت باید بردن چو اگر
درمیان خوردنی افتد وکسی که بخورد

ازان

از آن بیماری و درد باریکی بر بیم باشد پس
می باید که درین باب تقصیر نکند نیکو به پرهیز
که نشا مانند است در پانزدهم اینکه هر چیز
که به پسند که به چشم نیکو آید نام ایزد باید
گفتن چو اگر نام ایزد نه برند آن چیز را زیانی
رسد و آنکس گناه کار باشد در شانزدهم
اینکه هرگاه زن آبستن شود در خانه جهد
باید کردن که تا پیوسته آن خانه آتش باشد
و نیکو نگاه باید داشتن و چون فرزند از مادر
جدا شود سه شبا نروز چراغ باید که
میسوزد و با آتش می افروزند تا دیوان و
درجان گزندی و زیانی و فسادی نکنند
چون سخت نازک می باید که آن سه روز که فرزند
زاده باشد و در دین پید است که چون
زراتشت سفنتمان از مادر جدا شد سه

شب دیوی با صد و پنجاه دیو بیامدی تا زن را
را هلاک کنند چون روشناهی آتش بدیدندی
بگریختند و گزندی و زیانی نتوانند کردن و
تا چهل روز بر آمدن فرزند تنها رها نباید کردن
و مادر را نشاید که پای برهنه بر استان
سرای نهد و کوه بچشم بیند که گویند بدستان
زیان باشد چون چنین است پس نیکو خود را
نگاه باید داشتن در هفتدهم اینکه از جامه
خواب برخیزند هم انجایگاه کشتی باز باید
افزودن و گامی بی کشتی که نه افزوده باشند
نباید نهادن چو اندر دین پیدا است که گامی
که بی کشتی فراز نهند فرمانی گناه باشد و چهار
گام تنا فوری گناه باشد که هزار و دویست
درمسنگ باشد پس خویشتن ازین همه گناهان
نگاه باید داشتن و کشتی بر سر افزودن

وبی کشتی

و بی کشتی نباید بودن در هجدهم اینکه چون خلال تراشند یا چوبی که در دندان کنند و بفکنند نباید افکند چه اگر زن آبستن پای بدان نهد بیم باشد که بچهٔ بزیان آورد در نوزدهم اینکه مردمان جهد می باید کردن تا بجوانی و برنائی زن بکنند و فرزندان را نیز و زنان را همچنین بشوهر کردن وتخشش تمام باید کرد چو اندر دین پید است که هر کار کرفهٔ که فرزند کنند مادر و پدر همچنان باشد که بدست خویش کرده باشند معنی پور پوست یعنی بدین پول بدان جهان نشاید کذشتن و تا رستاخیز هرچه بر فرزند بر فرزندان آنکس کنند هم هردو هم نصیب یکدیگر باشند و اگر کسی که فرزند نبود بریده پول باشد یعنی که راه آن جهان بریده باشد و بدان جهان بریده باشد و بدان جهان نتواند رسیدن و بر سر چینود پول کذر نشاید کردن

اکر چه بسیار کار و کرفه کرده باشد بر چنود پول
کذر نتواند کردن و حساب وشمار او نکنند
هر امشاسفندی که انجا فراز رسند اول این سخن
کویند و پرسند که بدان جهان عوض خویش بدید
آورده یا نه و چون نیاورده باشد بزودی بکذرند
وهیچ دیکر نکویند و روان او بادرد و غم و حسرت
همچنان موقوف بماند چنانکه کسی در بیابان که بیم
دزد باشد و شهری خوش بدان نزدیک بود و
رودی آب در پیش بود که بدان رود کذار
نتوانند کردن و پولی باشد میان در افتاده
باشد و آنکس بدان جانب پول بماند با ترس
و بیم و این شهر بران سوی رودی می بیند و همه
دل و اندیشه اش انجا باشد از جهت پول که
در افتاده بود بدان شهر نتواند رسیدن
و همیشه دران حسرت باشد و اکر کسانی که

ازان سوی پول باشند و بنزدیک باشد زنهار
میخواهند و خواهش ولابه و زاری میکنند هیچکس
بفریاد وی نرسند و روان همچنان می باشد که
بی فرزند ازین جهان بشود پس دادار او رفرد به
بخشاید پس اگر کسی باشد اورا از علتی یا از
برهنش آسمانی یعنی که در طالعش فرزندش
روزی نباشد و فرزند نیاورد اورا بفرمایند تا
کسی روان دوست را بستری خویش بگمارند
و بفرزندی خود بپذیرند چه هر گاه که کسی را
بگماشت آنکس را بجایگاه فرزند خویش بایستد
واگر کسی ازین جهان بگذرد و اورا فرزند نبود
برخویشاوندان آنکس و دستوران و موبدان
واجب است که ستر او بگمارند و کسی از بهر
وی بدید آورند تا روان اورا ازان عذاب
برهد و هر گاه که مردم او خویشاوندان این

تیمار بنه برند روان او همچنین بر دیده پول بگذارند
چون بدان جهان روند روان آنکس در ایشان
آویزند و گوید که من چیزی که بر من چندین سالها
اندوخته بودم و رنج برده بودم بشما بگذاشتم
و شما بی رنجی بدان چیز برده بودم و تو بر گرفتی
در خرج و نفقهٔ خویش کردی و شفقت بر روان من
نبردی هم چنین من اینجا موقوف مانده ام و شما
را نگذارم که به چینود پول گذر کنی تا داد من
بدهی پس رشن ایزد و مهر ایزد شمار او
بکنند و هر چه آنکسان تماشهٔ او بر گرفته باشند
و بخرج کرده بهر یکدینار چهار دینار باز ستانند
بران جهان زر و سیم نباشد کرفهٔ که ایشان
کرده باشند از روان ایشان باز گیرند
و بدین روان دهند ولیکن تا بستر به نگارند بر
چینود پول نتوانند گذشتن و بجایگاه خویش نتوانند

دیدن

رسیدن پس برخویشاوندان هیچکار و کرفه از بهر
روان خویش نزدیکی خواهند کردن ازین فریضه
ترنیت چو هر گاه که استر آنکس بنه نشانند و کسی
بکارند چندان کرفه بود مردی اشو را که مرده
باشد زنده باز کرده باشند در هشتم اینکه
برزیگری کردن مانند آنست که کسی یزشن یزدان
میکند هردو هم کرفه یکدیگر اند بدین مایه از
برزیگری کردن بهتر هیچ کاری دیگر نیست
حرمت برزیگران نیکو باید داشتن چو دردین
پیداست که هرکس که درختی باز نشانند تا آن
دار و درخت بر جایگاه باشد هرکس که بران درخت
میوه خورد از خوردن کار و کرفه که کنند آنکس که
درخت نشانده یا فرموده که باز نشانده نو نو
روان او راحت و آسانی میرسدش و غله
هم چنین باشد زیرا که هرکس که ازان گندم بخورد

وبدان سیری کرده که کند آنکس که درخت خورده
وطعام که کشته و رنج برده باشد همچنان باشد
که بدست خویش کرده است وخرداد وامرداد امشا
سفند را شناسیده بود و یزشن ایشان کرده
باشد زیراکه جان مردم از خوردن است وهرکس
که چیزی نخورد بمیرد پس جان مردم بعد از خدای
تعالی از بر زیکرانست پس آنکس که جان مردم را
از کشتن وفعل او باشد عزیز کسی باشد پس حرمت
ایشان داشتن فریضه است در پیت و یکم
اینکه بر همه بهدینان فریضه است جهد باید
کردن تا پیوسته چیزی وخوردنی به بهدینان و
مردمان نیکوکرداران دهند تا خورند که در دین
گوید که چون کسی را چیزی ها دهی تا بخورد و هر
کاری و کرفه که او دران سیری کند و آنکس که
آن نان وخوردنی بدو داده باشد همچنانست

که بدست خویش کرده باشد و اگر گناه کند این
کس بیگناه بود اگر مثلا آبی بکسی دهی تا باز
خورد هر کرفه که او تا تشنه شدن آنکس که
آب بدو داده باشد هم نصیب او بود که آب
بدو داده باشد **در بیت دویم** اینکه چون نان
خورند واجها باید گرفتن خاصه اندر آفریگان
چو اندر دین پیداست که چون میزد و آفریگان
خواهند گفتن همه کس بواج باشد چو در میزدی
که نشسته باشد هر مردی را فرشته بر دست
راست ایستاده باشد و موبد را فرشته
بر دست راست و یکی بر دست چپ ایستاده
باشد و چون در نان خوردن حدیث کنند
فرشتگان بروند بجای فرشته دیوی بایستند
در روزگار پیشین عادت چنان بود که اگر در
میان آفریگان کدخدائی حدیث کردی هرچه بدان

آفریگان در خرج کرده بودندی از آنکس که حدیث
کرده بودی باز استدی و حدیث کرده گفتی
که میزد من باز دهی باز ند و ندیداد گوید که در
نان خوردن حدیث کند و سخن میگوید مینوان یزدان
و امشاسفندان هم چنان می آزارد که کسی که
تنا بر آتش نهاده باشد آن کند بر اورمزد
برسد اگر کسی نان خورد و حدیث کند آن کند
تا بگره وثمان برسد و اگر کسی درون نتواند یشتن
باژ اورمزد باید گرفتن و اتا آد یزه میده
بباید گفتن و سه اشم وهی و دو یتا اهی ویریو
گفتن چندان مزد باشد که هرچه دادار اورمزد
آفریده است ستایش کرده است بهر لقمهٔ بدهان
نهند بخورند چون بواج باشد خرداد و امرداد امشا
سفند بر آنکس آفرین کند گویند که نوش باد
وگوارنده باد و اگر بی واج خورند تفرین کنند و

گویند که حرامست باد در بیت وسیم اینکه جادنگوئی
از بهر درویشان و نیازمندان و پزشکی کردن
و چیزی خواستن و بهر ده یک موبدان و دستوران
از مردم بخواستن و بخشا باید بودن و جهد کردن
که پیوسته از مستحق جادنگوی میکند چو در زندها دو خت
چنان گوید که هرکس که جادنگوئی کند از بهر بهدینان
چیزی از مردمان فراز گیرد به ایشان رساند
چنان باشد که از مال خویشتن آن چیز بدان
مستحق رسانیده باشد بمینوان بر حساب وی
گیرند و همچنان که آنکس داده باشد آن نیز که مردم
در خواسته بود هم چندان کرفه اش باشد و
مزدها گیرد در بیت و چهارم اینکه پیوسته از گناه
بباید پرهیختن و خویشتن و خاصه آنکه گوشت خورده
باشد خویشتن از گناه کردن بهتر نگاه داشتن
جهد کردن چند آنکه بیشتر کردن تا گناه نکند هر

گناهی که حیوانات کند آن گناه بزه آنکس را
باشد مثلا اگر اسبی لگدی برکسی زند یا گاوی
سرویی برکسی زند یا اشتری جفته برکسی زند
جمله آن گناه درگردن آن کس باشد که گوشت خورده
باشد گناه درگردن ایستد در بیست و پنجم اینکه از
روزه داشتن باید پرهیختن چو در دین بد است
که نشاید روزی همه روز چیزی نخورد که گناهی بزرگست
مارا روزه داشتن آنست که از گناه روزه داریم
وآنچنانکه قومی دران گویند همه روز چیزی نخورند و از
همه چیز خوردن احتراز کنند و ما نیز همه روز جهد دران
باید کردن که از دست و زبان و اندیشه گناهی
حاصل نیاید و همه روز از بدی و گناه احتراز باید
کردن آنچه بدیگر اعتقادها از طعام و خوردنی احتراز
کنند و نخورند گفته است که روزه باید داشتن
در دین ما از گناه روزه باید داشتن در بیست و ششم

ایتلم

اینکه چون کودک از مادر بزاید نخستین چیزی که
بخورد او دهند فراهوم شته باید دادن و هر
گاه که چنین کند عقل و خرد و دانش بهتر
باشد و عاقل و زیرک بود و بلاش کمتر بود
و تیمار بیمار کردن کمتر باشدش اگر در وقت
فراهوم یشته بدست نیاید اندک هوم و آب
اروران فراز باید گرفت و یتا اهو ویریو
بگفتن و آبش در کردن و بیفشاردن و آن
آب بکودک دادن و بعد ازان شیر دادن
تا فرزند دانا و منجم و رشید بود البته تقصیر
نباید کردن **در بیست و هفتم** اینکه چون بخواهند
خفتن یک یتا اهو ویریو و یک اشم وهو باید
گفتن و پتت گفتن اواخش و پشیمان و پتیتم از
هر گناه که جست ام گفت ام کرد ام منشید ایوو
کردها از هما و ناهی اواخش و پشیمان و پتیتم

و بخفتن چو هر گاه که چنین کنند آن کس هم بهره و
نصیب و هم کرفه دران شب هفت کشور زمین
بکنند هم بهره باشد و هر دمی که بر آورد و فرو
برد سه درسنگ کرفه باشد چون پهلو در پهلو
کردد هم چنین یک اشم وهی بباید گفتن
که چنان باشد و وقتهای دیگر ده هزار پس چون
چندین کرفه است هرچه تمامتر بباید کوشیدن
تا کرفها بکنند **در بیست هشتم** اینکه هرکس که قول و
پیمان بکند بجای باید آوردن اگرچه بسیار چیزی
بدان سبب بزیان شود بدروغ نباید کردن و بر
گفتار خویش باید بودن چو در دین پیداست که با
هیچکس مهر و درج نباید کردن هیچ بتر از مهر و درج نیست
و کسی که مهر و درج کرده باشد آنکس بدبخت هر دو
جهان باشد و این قول با همه کس یکسانست چو با اشو
و چو با دروندان در دل نباید آوردن و اندیشه

کردن

کردن نه از اعتقاد منت قول او بدروغ بکنم گناهی
بس نباشد چه عهد و پیمان با همه کس یکیست چه آنکس
که بر دین نباشد چه آنکس که در دین باشد و هر کس
که مهر و دروج کرده باشد هر گاه که در آفتاب برود
آفتاب بر روی تابد مهر ایزد بر روی نفرین بکند پس
ازین گناه خود را نیکو نگاه باید داشتن در بیست نهم
اینکه دانایان گفته اند که مردم چون پانزده ساله
شود می باید که از فرشتگان امشاسفندان یکی را
پناه خویش باید گرفتن و از دانایان و زیرکان یکی
را بدوست خویش باید گرفتن و موبدان و دستوران
یکی را بدستوری خویش باید داشتن تا اگر وقتی آستانه
پیش آید از آن امشاسفندان آنیغت خواستاری
کند تا او را از آن آستانه فرج آورد باز رهاند اگر
وقتی کاری پیش آید رای مشورتی باید کردن با آن
دانا سگالش کند و مشورت با او پیند و به ایستد

اگر شایست و ناشایستی پیش آید با آن دستوران

پرسند و آن چنانکه او فرماید بران برود و هیچگونه از

فرمان او بیرون نباید رفتن طاعت و خشنود خدای

تعالی چه در خشنودی ایشان پیوسته است چو در ایشان

فرمان بردار باشند و فرمان برداری بکنند همچنان

باشد که فرمان برداری ایزد تعالی کرده باشد چو

هرگاه که دستوران بیازارند ایزد را بیازرده باشند

اگر چه بسیار کار و کرفه بکنند دستوران دران رضا

ننموده و خشنودی دستوران نه جسته بود هیچ

بفریاد روان او نرسد چه در دین گوید که دستور

آزرده بود ایزد آزرده بود و دستوران چندان

مرتبه است اندر دین گوید که سیکی گناه از مردم

چون ایشان بمردم بخشند ایزد بران سیکی حساب

نکنند و عقوبت و پادفراه نفرماید در سی ام

اینکه اگر کاری پیش آید که ندانند این کار کرفه

است

سه یکی حصه

است یا گناه رها باید کردن و در باقی کند تا آنگاه
که بدرستی باز داند و از دستوران بپرسیدن
چه در دین پیداست که دادار اورمزد زراتشت
را گفت ای زراتشت نباید که کار بدرستی ندانی
که گناهست یا کرفه آن نکنی چه هر گاه که دانسته
و ناپرسیده کاری بکنند اگر چه کرفه باشد گناه
بود چه در دین ما بجز آنکه از دستوران پرسند
هیچ کار نشاید کردن در سی و یکم اینکه هر
کاری پیش آید با دانایان و خویشاوندان و پیران
باز باید گفتن و آشکارا کردن و بمشورت ایشان
کار کردن و رضا و تدبیر خویش هیچ کاری نکردن
چه در دین پیداست که ایزد عزوجل زراتشت را
گفت که هر گاه که کاری خواهند کردن خرد و
دانش بیک جا برید و با دانایان باز گویید و نا
سگالیده مکنید تا اهرمن درمیان راه نیابد و آن

کار را خلل نرسد هم چنان که اسفندارمد امشاسفند
که بر شاه منوچهر دیداری شد اورا این اندرز کرد
و گفت ای منوچهر اگر چو کاری نیز باشد اورا از انسان
گزند نباشد اگرچه تیز اسبی باشد اورا از تازیانه
گزیر نبود اگرچه دانا تر مردی باشد و از کسی مشورتی
کند به نکه بزد. درسی دویم اینکه اوستا که می آموزند
دران باید کوشیدن که درست بیاموزند و آهستگی
می آموزند و دران کوشیدن که هرچه می آموزند
پیوسته می باید خواندن و بر یاد میداشتن و نگذاشتن
که از یاد برود چو در دین پید است که ایزد میگوید
که هرکس که اوستائی بیاموخت و آن از یاد باز
کند روان از بهشت چندان دور کرد ایم که پهنای
زمین و بروزگار پیشینگان کسی که اوستا بی
بیاموخته بودی و از یاد باز کردی تا آنگاه که اوستا
دیگر باره نرم کردی اوراانان چنان دادندی که

سگان دهند **درسی سیم** اینکه سخاوت و رادی
خواهی کردن تحمل کردن که این کسی بدین چیز سزاوار
هست یا نه و جهد کردن تا کسانی که نامستحق و ناارزانی
که باشد ندهند چو در آنکس را سخاوت بنا ارزانیان
کند هرزه کاری و بی ستودی خوانند و بروان
بدان سبب پادفراه عقوبت ستانند چه هرچه بنا
ارزانیان دهند کم کرده باشند و آن رادی نخوانند
درسی چهارم در شب نشاید که آب ریزند خاصه
از جانب باختر ریزد بتر باشد و اگر ناچار باشد
بباید ریخت و یتااهی و یریو بباید گفتن و شب آب
از چاه نشاید کشیدن و اگر فریضه بکار باید یتااهی
ویریو بباید گفتن بشب آب کمتر باید خورد چه
گناه باشد و ناچار بود روشنائی آنجا باید بردن
و بتاریکی هیچ گونه آب نشاید ریختن و نشاید کشیدن
و نشاید خوردن که گناهی بزرگ باشد **درسی پنجم**

چون نان خورند از بهر سگ سه لقمه بباید نهادن
و بسگ دادن و سگ نشاید زدن که از درویشان
هیچ درویشتر از سگ نیست و بوسته رانان دادن
چو کرفه و مزدی عظیم باشد درسی و ششم اینکه بهدینان
که چون مرغ مانندهٔ خروس بانگ میکند که دران
خانه درجی راه یافته است و خروس طاقت
ندارد و مرغ بیاری خروس باشد و پس جهد باید
کردن تا خروس دیگر بیاری آن خانه برند تا بمدد
یکدیگر درج بزنند و مرغ نشاید درسی هفتم اینکه
هر جایکه که بیم و ترسی نبود و نسا در زیر زمین پنهان
بود آشکارا بباید کردن چه کرفه و مزدی عظیم باشد
چه در دین چنانست که نسا که در زیر زمین نهند و سرش
بگیرند اسفندارمد امشاسفند میلرزد چنانکه رنجور
میشود که کسی کژدم و مار در زیر جامه باشد
او را میکند و میگزد و رنج و دشواری که نسا درش

پنهان

پنهان کنند هم چنان رنج و دشواری باشدش
وچون آشکارا بازکنی همچنان براحت میرسد
که آنکس راکه مار وکژدم از زیر جامه بیرون
آورند کرفهٔ بزرگست درسی وهشتم اینکه سخت
عظیم پرهیز باید کردن از بسیار کشتن حیوانات
وهرکه گوسفند بسیار کشد بدان جهان هرتای موی
آن گوسفند مانندهٔ تیغ تیز باشد و در روان
آنکس نشیند و چند چیز از حیوانات کشتن ایشان
سختر و بدتر وگناه مند تر است ونیک بباید پرهیختن
ازکشتن بره و بزغاله وگاو ورزا و اسب کار
زاری وخروس ومرغ کاسکینه که بلخ گیرد وازین
همه خروس بتر بود که بانک کرده باشد واگر ناچار
بود سرشان ببایدیشتن نشاید که هیچ چیز نایشته
بخورند که حرام باشد درسی و نهم اینکه چون روی
بخواهند شستن نخست یک اشم وهی بباید خواندن

و دهن سخت بر هم نهادن و روی شستن و چون
روی باز سترده باشند کیمیا مزد اخواندن چه اگر
کیمیا فردا لخوانند دست و روی ناشسته باشند
پاک نبود در چهلم اینکه کسی که برشنوم مردم کند
باید که مردی بود پیر باشد بروی هیچ گناه بدیدار
نیامده باشد و راست گفتار باشد یعنی دروغ کم گفته
باشد و باید که مردی سخت نیکو و روان دوست باشد
چنانکه هیچ خطاهی از دست و زبان وفعل او نیامده باشد
نیک مردی معروف و مشهور بود چه در دین ما هیچ
کاری ازین نازکتر نیست چه اندر دین پیداست
که اگر اندر دل برشنوم کر ناراستی فراز آید یا نااستواری
بروی دیدار آید بند بند آنکس از هم جدا میکنند
و یک یک بجزرد سک میدهند و به میکذارند
تا آن بخورد پس دیگر باره اندام او جدا میکنند
و هم چنین بجزرد سک میدهند تا آنگاه که بند بند او

جدا

جدا باز میکنند بدان جهان بر عقوبتها که دوزخیان
باید کشیدن یعنی آن عقوبت که با دزدان کنند باوی
نیز بکنند و عقوبت که مرد اشو بکشته باشد اورا نیز
همان عقوبت که نمایند واگر کسی غلا مبارگی کرده باشد
اورا همان عقوبت دهند آن بان بر شنوم کن آن عقوبت
بدهند پادفراهش نمایند پس برین کار مردی سخت
دیندار بروان دوست پاک آنچه بکارمی باید که پسندیده
دستوران باشد و نشاید که بی فرمان و پسندیده
موبدان اینکار برشنوم بکند و برشنوم کردن بر همه کس
واجب است زن و مرد یکبارگی بکردن از بهر آنکه مردم
در شکم مادر از دشتان خوردن زنده باشند و
دشتان خورند پس بسبب آن برشنوم بباید کردن
ازان پلیدی پاک شوند چون پانزده ساله شوند برشنوم
بنه کنند بهرچه دست باز نهند خروه و پاکی وان
چیزی بکار ماند درون چیزی که پادیاب باشد نشاید

که دست بدان باز نهند و در دین گوید که اگر کسی
بمیرد و برشنوم نکرده باشد روان او چنان کند که
نساء که تابستان یکماهه باشد چه روان آنکس یکبار
چینود پول رسد امشاسفندان و یزدان از کند آن
روان بانجا نتوانند ایستادند و حساب او نتوانند
کردن هر امشاسفند که آنجا فراز رسند گویند روان پلید
آنجا ایستاده است و بزودی از آنجا بگذرانند وان
روان او متحیر و درمانده و پشیمانی میخورد هیچ
سودی ندارد همچنین کس را که برشنوم بروی واجب
بود و برشنوم نکنند اگر هزار بار سر بپادیاب بشوید
ازان پلیدی هیچ پاکیزه نشود از سبب آنکه پلیدی
نسرشتی پادیاف که درمیان استخوان و پی و گوشت
و رگهاست الا به نیرنگ دینی اگر نه پاک نباشد زیرا
که آب چیزی که از بیرون پوست بود و ظاهر پیدا باشد
و اگر نه چیزی که از اندرون باشد آب آنرا پاک باز نتوانند

کرد

کرد هرکس که برشنوم باید کردن بنه کند بهر چه دست
باز نهند آن چیزی ریمن و پلید بود بنو آن روان
پادفراه گیرد چو بتواند بودن که روزی چندان
عقوبت بدو رسد که بدیگر دوزخیان به نه هزار
سال نتواند رسیدن زیرا که آنکس هتزیت
و پتزیت که کند یعنی بهرکس که باز افتد آنکس
اگر بکسی دیگر باز افتد از یکی دیگر ریمن بکند
و بود بنو آن گناهان بخویشتن میرسد کش که بن
ریمن از ویست پس می باید که این کارها را
سست نگیری و نگذارند تا آنکس که برشنوم
کنی باشد و نه آنکس که برشنوم اش بباید کردن
چو پادفراه ایشان سخت تر از همه پادفراهاست
و توجش ایشان بسیار ترست از توجشنهاء گناه کارهاست
فریضه تر ازین هیچ کاری نیست سست نباید هشتن
و روان خویشتن درعذاب آخرت رهانیدن از اهرمن

ودیوان خلاصی یافتن **در چهل و یکم** اینکه چون فروردیان
در آید که هرکس که در خورد و طاقت خویش بود بر درون
ویزشن و میزد و آفرینگان بفرمایند و این ده روز
همه کس آن بهتر باشد که در خانهٔ خویشتن فرمایند چو روان
هرکس باز خانهٔ خویشتن شوند و کوشش بدیشان دارند
تا درون و میزد و آفرینگان سازند و آن ده روز
همه روانها نیکوتر دارند ایشان خرمتر باشند و
آفرین کنند بران کدخدایان و کدبونویان و فرزندان
پیشترستانند و چو هر کرفه از بهر روان و دردکان
بکنیم هم چنان که ایشانرا کرفه این کس که روان
ایشان داشته باشد کرفه بود چو از این گیتی بگذرد
آن روانها از پیش او باز آیند و خرمی کنند و
اورا دل باز میدهند و از پیش دادار اورمزد
آزادی آن روان کنند و گویند این اشو روانها
مارا بیاد باز نکرده است تا دران جهان بود

مارزو

ما از وخشنودی و آزادی بودیم و اکنون ما راضی و
همداستانیم که اورا از کرفهها که ما کرده ایم هم
بهره کنی و روان او بجایگاه خویشتن و نزدیک
ما رسانی تو این سخن بگویند این روان را امید
امید دهند و سخنها دلپذیر میگویند تا حساب او بکردن
و پس با او به خشنودی بپول کذر کنند و بر میان نشاط
میکنند تا به خرمی او بپول کذرد و بجایگاه خویشتن
رسیدن این روانها با او بروند پس باز کردن
و هر یک باز جایگاه خویشتن بنشست و جهد باید
کردن تا فروردیکان آنچه جهد باشد بجایگاه آورند و
روان پدران و مادران و خویشاوندان نیکو دارند
تا ایشان به خشنودی بر کردند اگر به ناخشنودی بر کردند
نفرین کنند و چون این روان ازین جهان بشود
اورا ملامت کنند و کویند تو بنداشتی پیوسته کذاشتن
ترا برین جهان نمی باید آمدن اکنون اکر بشوی

ما کار کرفه کرده بودی ما نیز اکنون بفریاد تو رسیدی
وازین جایگاه سهمگین ترا برهاندی اکنون تو
دانی با آنچه کردهٔ هر چه کردهٔ آن پشت آید این
مایه بگویند و بازگردند و اورا تنها بگذارند و او
پشیمانی میخورند وازین سو و ازین نگاه میکنند
وآن روانها میجویند و هیچ را باز نه بیند و تنها
ماند و ترس عظیم در دل او افتد همچنان کسی باشد
که درین جهان پادشاهی اورا خواند و اورا
هیچ خویشاوندان با او بدرگاه نشود و او
اندیشه کند که من چگونه تنها پیش پادشاه شوم
چو هیچکس با من نیست او می ترسید و میلرزید
وان روان نیز هم چنین باشد پس عظیم جهدی
بکرفه بکنید تا روان از عقوبت پادفراه ایمن
باشد در چهل و دویم اینکه تا بتوانند کردن
از هم خورشنی هم کاسه جُد دینان بپرهیختن وان

کوزه

وان کوزهٔ که ایشان آب بازخورده باشند
اکر برچنین باشد سه بار بباید یاب شستن و
پس ازان آب بازخوردن و اکر سفالین بود خود
نشاید ازان آب بازخوردن و درین کار را
اختیاری تمام بکار باید آوردن زیراکه کاه که
نیم خوردهٔ ایشان هیچکونه بازنباید خوردن دل
میل نکند و دل و دین بر حال خویشتن بماند و
سست دین نشود نیکو بدانید در چهل سیم اینکه
آتش ورهرام یا آتشی که درشهری نهاده باشد
که ایشان برسر آن می آورند نیکو باید داشتن
بشب یکبار برافروختن چه دین کوید که اکر
آتش ورهرام نباشد هیچکس ازشهری بشهری
نتوانستی شدن و ازبیم دزدان کسی جایکاهی
نیارستی رفتن زیراکه خورهٔ آتش ورهرام
است که در راه کسی نطاولی نجوید وازستمکاری

برضعیف ستم برود پس باید که چون آتشی که در
شهری باشد اورا نیکو نگاه دارند هیزمش ها
دهند وکسی که اورا دارد نفقاتش تمام برسانند
چو هرگاه که آن آتش را خشنود باشد وآفرین کنند
وهر آتش که در هفت کشور زمین هست ازان کس
خشنود باشد و آفرین کنند و هرگاه که آتش که در
هفت کشور زمین خشنود و آنچه که خواهند بیابند
زیرا که فریضه تر آنست نیکو داشتن که تو آنرا
میفزایی و دوم آن آتش که در شهر باشد
سیم آتشها که جایگاهها نشسته است چو این
آتش که خانه است مانند کرده اند بکدخدای
والی شهر وآن آتش مانند کرده اند بوالی
شحنه شهرها چون آذرخروه و آذرگشسب
وآذربرزین مهر مانند کرده اند بوزیر
پادشاه نتوانی رسیدن وآتشها نیز همچنین

اند وخشنود در

اند وخشنودی آتش خانه بخشنودی آتش ورهرام
وخشنودی آتش ورهرام با خشنودی دادار اورمزد
بسته است پس می باید جهد کردن که مردمان همچنین
یک یک را نگاه دارند تا جمله خشنود باشند در
چهل و چهارم اینکه پدر و مادر و هیربد و استاد
که چیزی بتو آموزند نیکو باید داشتن و نباید
آزردن اگرچون بسیار رنج و دشواری و زیان از
ایشان باشد باز آن همه رنج ایشانرا نیکو باید داشتن
و جواب باز نباید دادن و هرچه ایشان بگویند
فرمان در خشنودی ایشان باید کوشیدن و سر از
فرمان و طاعت ایشان بیرون نباید آوردن
چو خشنودی پدر در خشنودی ایزد بسته است
و هرگاه که پدر و مادر بیازردند خدارا بیازرده
باشند و بهیچ کار کرفه بمینو نشاید رسیدن
به بهشت ممکن نیست که هیچکس حق از سر تن

می نتواند گذاردن و بزند ما دوخت بدین در گوید
ای زراتشت نباید که پدر بیازاری که ترا پرورده
است و نه مادر که ترا زاده و در شکم کشیده
و شیر داده و پرورده و نه هیربد را که ترا
فرهنگ آموخته است هر گاه ازین سه تن
یکی را بیازاری در گیتی آن سختی و آستانه باز
پیش تو آید که بهیچ تدبیر و چارهٔ ازان
باز نتوانی رستن بمینو پادفراه گران گذاری
چو هر گاه پدر و مادر ازوی خشنود نباشند
بهر کار گرفته کرداری پیش گیرند بمراد دل نرسند
و پیوسته رنجها یابند و بلاهای پیش می آید
و کم باشد که دل وی بکاری خرم گردد و نیز
فرزندان که باشند با وی همان کنند که او از
مادر و پدر کرده باشد و بمینوان که امشاسفندان
فراز رسند و آن روان بنیند گویند دشمن

ایزد

ایزد آمد و این آنست که پدر و مادر را آزرده
و برکنار پول باز دارند و از پول نتوانند
گذشتن تا آنگاه که پدر و مادر خشنودی
نشوند و پس عظیم باید پرهیختن از آزار ایشان
هر روز بامداد دست بکش بکردن و پیش
پدر و مادر به ایستادن و ایشان را نماز
بردن و گفتن شما چه می باید و مراد شما چیست
تا من آن کنم که رضاء شما در آنست دست
ایشان بوسیدن و آنچه فرمایند هم چنان بر
انگار کردن و نماز شام دیگر باره دست بکش
کردن و دیگر نماز بردن و بگفتن اگر امروز از
من حکایتی یا گنائی آمد که شما را از آن دل
گرانی بود باید که مرا عفو کنید و بیامرزی
و بر من دل باید که گرانی نذارید پنت بکنند
باز کردن و بجای خویش باز شدن و فرمان

برداری این سه تن کردن واجب است در

چهل و پنجم اینکه زن دشتان پهریز سخت عظیم

باید کردن زن دشتان باید که خویشتن از

همه چیزی نگاه دارد و نان خورشن به پیمانها گیرند

و چندان بستانند که جمله بتوانند خوردن و آنچه از

زن دشتان به پردازد به هیچکار باز نباید و چون

نان خواهد خوردن دست به آستین برند و

پارهٔ رکوع بهبالای آستین نهند و نان بخورند

و آب در چیزی سیمین خورند یا از زرین و طاسی

که آب در آنجا کنند دو بهره آب کنند تا به

آستین او نرسد و چو هر سرشکی و قطرهٔ آب

که در آنجا در اندام دشتان آید تیرست استیر

گناه باشد که هزار و درسنک گناه باشد

بباید پهریختن و از مرد اشو سه گام باید که

دور بود و هر چیز که از درون ساخته باشند

یا خواهر ساختن

یا خواهد ساختن نشاید که به چشم بیند پاکیش
و پادیابیش بگاهاند و خوره آن چیز کمتر کند آب
روان که بچشم بیند بگاهاند و نشاید که در آب
روان بنیند و در آسمان و ستاره و در خورشید
ماه و در آتش و در آب خوره و ورج بگاهاند
و نشاید که با مرد اشو نگاه کند و با مرد
سخن گوید که نه روز خوره و ورج مرد
بگاهاند و در سه روز پیشین سخت تر است
خویشتن پرهیزمی باید داشتن و اختیار
بیشتر کردن بر هر زنی فریضه است دوازده
دشتان و ناه پیشتن یکی از جهت آن
گناهی که در مینوی آسمان جسته باشد
یکی از جهت آن گناهی که در خورشید جسته
باشد یکی از جهت آن گنائی که در آتش جسته
باشد یکی از جهت گناهی که در زمین جسته

باشد یکی از جهت آنکه در مرداشو جسته باشد
یکی از جهت آنکه در خرداد امشاسفند جسته
باشد یکی از جهت مینوی باد و آن گناهی که در
امرداد امشاسفند جسته باشد و یکی از جهت آن
گناهی که در هروسف دام اورمزد جسته باشد
و بهر وقت که بنادانسته جسته باشد پس بر
همه کس فریضه است این دوازده گانه بریشتن
تا هر گناهی که درین چیزها جسته باشد شصت
هزار تنافور کرفه شود و هر سال که بر آید دو
چندان همی شود و هرچه بیشتر فرمایند بهتر باشد
زیرا که هرسال چندان دیگر فضله میشود و ان
اصلش زیادت میکنند تا آنکس زنده باشد
همه کرفه چنین باشد زیرا که ازان کار که
بکنند همچون درختی باشد که بازنشانند و
هرسال زیادت میشود و برش بیشتر میشود

و دفلس

ذحلش میباشد و آن کرفه که ازپس مردکنند
زیادت نشوذ همچون بماند که کرده باشد پس
می باید که مردم هر کار کرفهٔ ایشان را
بباید کردن بدست خویش بکنند هر سال
دوچندان زیادت میشود و نیز آن باشد
که هرچه مردم را دل نیاید از بهر خویش
بکردن بعد ازان که از بهروی که از دل بر
آید بهروی بکردن و آن نیز باشد که
هرچه ازپس وی کند زیادت نشود و هم
بر حال خویش بماند پس فرقست از
آنکه خوبشتن یا آنکه بکسی فرمایند پس هر
چه جهدی تمامتر کنند درین کرفه بکنند در
چهل و ششم اینکه عظیم پرهیز می باید کردن
از کناه همیمال آن باشد که کسی برکسی
بهتانی نهد یا زن کسان ببرد و از شوهر

خویش بستر برد چون این گناهی است که آن
هیچ توجبش الا که ازان کس که ترا گناه در وی جسته
باشد و آمرزش خواهی وگرنه فایده ندارد
چینود پول آن روان ها باز دارند تا آنگاه که خصمش
در رسد و داد خویش از وی بستاند آنگاه
رهائی یابد و هر کس که دروغی یا بهتانی بر
کسی نهد تا آن دروغ و بهتان مردم باز پس
گویند وآن کس باز می شنود و بدان غمناک
میگردد نونو روان آنکس بهتان گفته باشد
پادفراه بروانش میرسد چون چینود پول
رسد اگر آن خصم بده سال پس او رسد
واگر بیشتر البته حساب وی نکند اورا هم
چنان موقوف همیدارند تا خصمش در رسد
بدین در از گناهها صعب یکی همینهالی است
زیرا که بکار گرفته کردن آن گناه به نشود

تا خصم

تا خصم خشنود نگردد هیچ گناهی فایده ندارد
و از پیش ردان و دستوران رود هر گناهی که
کرده پتت بکند و توجش بدهد و این بشود
الا این گناه که در خصم بباید پتت کردن وگر
نه ازین به نشود پس خویشتن را نیکو نگاه باید
داشتن ازین گناه در چهل و هفتم اینکه تخشش
باید کردن و بکشتن خرفستران و حشرات
خاصه این پنج چیز بیشتر کرفه است و مزد بیشتر
است یکی وزغ که در آب باشد و دوم
مار گزنده و سیم کژدم و مگس که پرد و چهارم
مورچه دانه کش پنجم موش چه هرگاه وزغی
که آب بیاورند و خشک کرداننده و بکشند
هزار و دویست درمسنگ کرفه باشد و اهرمن
و دیوان و جمله دیوان بگریند و زاری کنند و هرگاه
که ماری بکشند و اوستائی که آنرا هست

بخوانند چندانشان کرفه باشد که منافقی یا اشموغی
ازدین بکشته باشند هرکسی که کمسی بکشد چندانش
کرفه باشد که کسی ده روز یزشن یزدان بکرده
باشد بشتاب اوستا میخوانند و همه دام اورمزد
وامرداد وخرداد اورا آفرین کنند واز دادار
اورمزد اورا نیکی وتندرستی خواهند زیرا که
دراهرمن ازو گناه کارتر چیزی نیست و
اگر در هوا میزد مار افعی ازو باشد واگر در
گوشت میزد کرم ازو باشد واگر در آب
میزد خرستر آبی ازوی باشد واگر در سرگین
و پلید میزد مار افعی گزنده ازان باشد
واگر گوبش گفتار میزد مار سرخ ازان باشد
وهرکه مورچه دانه کش بکشد چندانش
کرفه که کسی چهار شیر بکشته باشد پس بر
همه بهدینان فریضه است بخرستر کشتن تخشا

بودن

بودن که هرکس که بجز سترکشتن مشغول باشد چند انش
کرفه باشد که هیربد که یزشن یزدان میکند هر
دو هم کرفه باشند **در چهل هشتم** اینکه تا بهدینان
بتوانند پای برهنه بر زمین نه نهند و نباید نهادن
که کناهی سخت باشد و اسفندارمد امشاسفند
میلرزد وازان کسان آزار کیرد و هم کناه کناه کاران
باشد و روان خویشتن بدوزخ جای کنند **در
چهل و نهم** همیشه باید که پتیت کردن بر زبان
دارند و هر کناهی که از دست بجهد جهد باید
کردن تا بزودی پتیت بکنند در پیش ردان
و دستوران شوند و پتیت بکردن چه کناه
باشد کرفه است هم چندان بر سرش می نشیند
و چون پتیت بکنند دیکر بر سرش بیفزاید و
چون درختی باشد که خشک شود و دیکر ازان
پس نکند و پتیت آن بهتر باشد که در پیش

روان و دستوران کنند نوجش که ایشان فرمایند
بدهند هر گناه که جسته باشد از بن بشود و آنرا
پتت چو خواهند و هر گاه که دستوران و موبدان
و ردان حاضر نباشند پیش مردی روان
دوست واگر روان دوست حاضر نباشد برابر
خورشید باز ایستادن و پتت بکردن و در
وقت آنکه از دنیا بخواهند رفتن بر پسران
و دختران یا خویشاوندان بدو گویند تا بکنند چو
دستوران گفته اند که چون پتت گویند اگرچه
بسیار گناه کرده باشند بدوزخ نرسند
و بسر چینود پول پادفراه شان ها دهند
بجایگاه خویش رسانند چو هر گاه که پتت
کردند راه دوزخ بسته شود مینوی پتت
مانندهٔ دیواری باشد که پهنایش چند پهنای
زمین باشد و از میان روان آنکس که پتت

کرده باشد

کرده باشد و میان دوزخ به ایستد و نگذارد
که روان او بدوزخ شود و بدین درگوید که از
پتتی روان راه بدوزخ نیست هم چنین گوید
پتت کردن از گناهان همی شوید تا از بیم
دوزخ روان برهانید و اگر در وقت جان
کندن زبان بسته شود و پتت نتواند کردن
او فریضه است که از بهر او پتت بکنند تا شب
چهارم بفریاد روان او برسد بهمه وقت مردم
می باید که پتت کردن در زبان دارند تا روان
او از عقوبت دوزخ نگذارد

در پنجاه ام

اینکه مردم چون چارده سال تمام شوند کشتی بستن
بروی واجب است چون دستوران گفته اند
که نه ماه که در شکم مادر باشند در حساب
باید گرفتن چو در دین ما فریضه نز از
کشتی داشتن نیست بر مرد و زن فریضه است

بروز کار پشین اگر کسی را پانزده سال تمام
بودی و کشتی نداشتی کنشدی نان و آب
بروی حرام باشد و کشتی کمر بندگی دین است
از کشتی داشتن هیچ کاری نیست در پنجاه یکم
اینکه کودک تا هفت ساله فرمان یا بدیشت سروش
بباید یشتن درون شب چهارم بباید یشتن چو
در دین گوید که روان کودکان با روان
پدر و مادر رود اگر پدر و مادر بهشتی باشند
با مادر و پدر در بهشت شود اگر دوزخی باشند
با هر دو بدوزخ شود پس هرگاه که یشت
سروش بکرده باشند و درون شب چهارم
بیشته باشند روان ایشان از او جدا گردد
و نیز دیگر خورشید پایه به ایستد چون
پدر و مادر بسر چینود پول رسد از بهر ایشان
شفاعت خواهد در پیش ایشان میرود و

ایشانرا

ایشان را به بهشت ره نمایی میکند اگر روان
مادر و پدر دوزخی باشد اورا از ایشان
باز گردد و هر گاه که برایشان بر دوزخ اهرمن
گجسته پادفراهی بکند آن بمینوان بانگ و آشوب
میدارد و ایشان سغندان بیاری میخواهد و در
سغندارمد شفاعت و خواهش میکند تا آن
رنج و پادفراه از ایشان باز میدارد پس
بسبب این ناچارهی باید کردن که یشت سروش
از بهر روان کودکان بکنند تا روان ایشان
از روان پدر و مادر جدا گردد و از بهر ایشان
شفاعت خواه باشد در پنجاه و دوم اینکه چون
دیگ پزند آب دو بهره در دیگ باید کردن و سه
یکی تهی بگذاشتن تا اگر جوشد در آتش نشود
که گناه بزرگ باشد چنانکه هزار و دویست
درمسنگ گناه باشد پس نگاه باید داشتن این

گناه به بهد در بنجاه سیم اینکه چون آتش
برچینید یکساعت همانجا بباید گذاشتن تا آنگاه
که بوم سرد شود و پس برگرفتن و به آتشگاه
بردن چون شاید که بوم گرم باشد که آتش از آنجا
ببرند چنین باید کردن در بنجاه چهارم اینکه هر روز
بامداد که از خواب برخیزند نخست دست بآب
زر بباید شستن بینی و چشم و بعد ازان بآب پاک
بشستن و پس پیمان یزدان خواندن (چو هر گاه که چیزی
بواج خورند باید که دست بآب زر شسته باشند)
اگر نه اوستا پذیرفته نباشد و درج نشش
از تن برنخیزد و هزار و دویست درسنگ گناه
باشد و بامداد دست و روی بآب بشستن
در بنجاه و پنجم اینکه چون فریضه باید نشاندن
کودکان را بدبیرستان فرستادن و چیزی آموختن
نیکو باید داشتن و رنج و بیکار ازوی برگرفتن

و نان و عه

و نان و نفقه نیکو باید دادن چو هر کار و کرفه که
فرزند کند پدر و مادر بدست خویش کرده
باشند پس جهدی می باید کردن تا چیزی
بیاموزندشان و از کرفه و گناه آگاه کنند
چو آن بهر روان خویش میکند تا ایشان بر کرفه
حریص تر باشند چو اگر نیاموخته باشند
پس کار کرفه کمتر کنند بروان پدر و مادر کمتر
رسد و نیز آن باشد که فرزند را که بدبیرستان
و هیربد ندهند که چیزی نیاموزند بر گناه کردن
دلیر شوند آن گناه بگردن مادر و پدر باشد
که ایشانرا نیاموخته باشند پس حق فرزند
آنگاه بگذاردن که ایشانرا دانش و دین بر
ایشان عرضه کنند از مزد و گناه بر ایشان
روشن گردانند و از دین شایست و ناشایست
بدانند چو سرمایهٔ دین اینست اگر نه کار جهان

به نیک و بد بسر آید و همه چیزی بگذرد قرار نماند که چون
بروی یقین باشی **در پنجاه و ششم** اینکه هر سال بر همه
کس فریضه است که چون فروردیان در آید روز خرداد
هر چه بدست توانند آوردن از همه جنسی بران
درون نهادن و به خشنومین ایریه نامچه بپشتن
تا آن سال کار بهتر باشد روزی و دخل و در آمدن
بیشتر باشد چو در دین پید است که هر سال خرداد روز
و فروردینماه روزی مردم بخشند و هرچه اندران
سال بمردم رسد دران روز بنویسند چون این
درون به یزند خرداد امشاسفند شفاعت
خواه آن روان باشد و آن سال روزی مند
تر باشد خشنومین اینست ایریه نامچه اسنیه
نامچه ماهیه نامچه یاریه نامچه سرده ذ نامچه ::
به یزه میده ایریه اشهه رتوو رتو فره تیم
یزه میده سرده اشهه رتو فره تیم یزه میده

این درون خشنومین باید افزودن و هرکس
را فریضه به یشتن یا فرمایند که به یزند از هردوی

در بنجاه هفتم اینکه در روزگار پیشین چون
به سفری خواستی شدن که کمترین دوازده
فرسنگ بودی یک درون به یشتندی تا دران
سفر بلائی بوی نرسیدی و کار بر مراد بودی
وشغلها کشاده شدی و بر همه کس واجب
است که بسفری خواهند شدن این درون به
یشتن تا انکس بسفر باشد باید که خانه از
بهروز هرام روز این درون بفرمایند تا آنکس
بسلامت باز خانه رسد خشنومین اینست
اهورهه مزدا ریوتو خره ننگهتو اشنام
سفنام امهه هوتاشته هورودهه ورهترغنهه
اهوره داهته ونت نباسچه آفره تا تو

در بنجاه هشتم اینکه کسی زن چکر زنی دارد

اگر از وی فرزندی نرینه حاصل آید به استر
نشاید وان کس بریده پول نباشد واگر مادینه
باشد مرد باید که غافل نباشد واز بهر خود
استری بنشانند چو در دین پیدا است که من
پس تو پس شهید من دخت تو دخت نشهید
پس باید که مردم بکار خویش بیدار باشند
و دانند که دختر باستری نشاید واز بهر خویش
استری بدست آوردن بدان خویشاوندان
که روان دوست تر باشند باستری بگمارند
و ازین کار غافل نباشند تا روان از پل
پول بر ماند و بجایگاه خویش رسند در
پنجاه نهم اینکه آنکس که نوزودی ویشت کرده
باشند اتفاق افتد که درون بباید یشتن
بو لج اورمزد فراز گیرند و نان بخورند بولج
چنانکه از درون گویند بگویند تا کم گناه تر

باشند

باشند در شصتم اینکه چون آب تاختن
خواهند کردن باید از پای آب خانه ایستاده
نکنند و درزند و ندیداد گوید گناهی گران گفته است
که آب تاختن بنشینند و نگذارند که از یک وجب
دور بشود که هزار و دویست درمسنگ گناه
باشد هرگاه که آب تاختن کنند و اوستا
چمش تمام بگویند اوستای چمش آنست
که چون بآب خانه شود پیش از سه گام یک
یتا اهو ویریو باید گفتن و خاموش بودن
واز آب خانه بیرون آمدن و پس سه اشم
وهو بگفتن و همتنام و هخشترو تمای و یتا اهو
ویریو و اهونم ویریم یزه میده تا سر
گفتن چو هرگاه که چنین کنند بر چشم و دل
مردمان شیرین باشند و سخنشان قبول بود
در شصت یکم در اینکه جیجه نشاید کشتن و چون

جایگاهی به بنید بر باید گرفتن و بدشت بردن

تا بسوزانند شود چو گرفه عظیم باشد زیرا که چیچه

که در خانهٔ مورچه میزد هزار مورچه بمیرد و

مار هرجا که بیند بگیرد و بخورد و بسیار خرستر

همی کشد و بسیار سودها از وی باشد در

شصت و دویم اینکه سگ آبی نشاید کشتن

اگر جایگاهی که به بنید بر باید گرفتن و بآب

بردن چه در زند و ندیداد گوید که گناهی عظیم

باشد و عاقبتش نیک نباشد و تخمه دانشان

به نماند در شصت سیم اینکه بهدینان همه کس جهد

بکنند تا زنده روان یشته باشند که هرسال

هم چندان دیگر گرفه بسرش میشود و دوسال

چندان گرفه باشد که زنده روانی دیگر

یشته باشد و هم برین نسق تا زنده بود

هرسال چندانی اصلی زیادت میشود و از

زنده روان بشتن این نیز هست که اگر دران
ساعت کسی نباشد که درون سروش آنکس
به یزد چو زنده روان یشته باشند سروش
آن روان بخویشتن پذیرد و دران سه روز
نگاه میدارد و نگذارد که هیچ گزندی و زیان
بوی رسد و شب چهارم به چینود پول بارشن
ایزد شمار آن روان بکنند بجایگاه خویش
شوند و این زنده روان بسبب این
نهاده است همچنان که کودکی که از مادر جدا
شود اورا قابلهٔ باید که اورا نگاه دارد
واز زمین برگیرد از علت که می زاید نگاه
دارد و می باید که آنجا حاضر باشد تا تدبیر
کار کودک کند هم چنین چون روان از تن
جدا میشود مانندهٔ طفلی و کودکست هیچ
راه بجایگاه نمی برد و چون زنده روان یشته

اند سروش اشو بشناسیده اید و سروش
اشو مانند قابله می باشد که آن روان از خویشتن
پذیرد و از دست اهرمین و جمله دیوان نگاه
دارد و چون زنده روان نه یشته اند بعد ازان
هیربدان تدبیر سروش یشتن کنند مانند
آنست که چون زن فرزند بزاید پس تدبیر
قابله کنند آن فرزند باشد که تا کسی رسیدن
که او را بردارد و ناف ببرد و بشوید و او را
در پیچد و از هلاکیت نگاه دارد پس واجب
کنند که باز همه کس را بدست خویشتن بدست
آوردن تا کودک نگهداری بکند تا هلاک
نشود و واجب میکند بر همه کس زنده روان
خویشتن به یشتن تا ازین بلاها ایمن باشند
و نیز آن باشد که اگر جایگاهی وفات یابد که
کس نبود که روان او به یزد چون زنده روان

یشته

یشته بود اورا پاکی نبود و ایمن باشد و چند
چیزها آنست که زنده روان یشتن واجب
بود خاصه درین روزگار که هیربدان کم مایه
تر اند بهتر کاری آنست که هر کس بدو این
شفقت بردو بدست خویش زنده روان
بیزد چه کاری است که فریضه ناچار می باید
کردن باری بدست خویش بکرده باشند
در شصت چهارم اینکه چون کسی از جهان بشود
دران سه روز جهد می باید کردن تا پیوسته
یزشن یزدان و سروش میکنند و آتش می
افروزند و اوستا میخوانند چه روان آن
سه روز اندرین جهان باشد و شب چهارم
درون بباید یشتن یکی به خشنومین رشن
واشتاد و یکی بخشنومین سروش اشو و یکی
بخشنومین اشوان هر جامه که بسوی آنکس

بر درون خواهند نهادن بر درون اشوان
فره وهر باید نهادن جامه باید که همه چیزی
باشد دستارچه وشبی وشلوار وزیر کشتی و
موزه چه مینوان با ایشان دهند که بران
درون نهاده باشند و جامه نیکو تر بر نهند
آن روان را خرمی بیشتر باشد زیرا که از رم
وشکوه آنجا بیشتر بکار باید از اینجا زیرا
که خویشاوندان و آشنایان ودوستان
و رفیقان که آنجا مارا روی در ایشان
می باید قومی باید از پیش بدانجا رفته اند
وقومی از پس باید انجا آیند چون اشو
باشند یکدیگر باز شناسند وهر کس را
که تجمل و جامه بهتر باشد با نشاط و خرمی
بیشتر و خوره مندی وشکوهش بیشتر باشد
هر که جامه خلق تر بود درمانده تر بود شرم

عظیم

عظیم باشدش از دیگر روانها و بران کس آن
از بهر او تمام جامه بر درون نهاده باشند دل
گرانی بیشتر کنند از یرا جامهٔ اشو داد خوانند
و می باید که همه هیربدان با یکدیگر هم نصیب
و هم بهر باشند چون یزشن خود دیگرست
و این جامه دیگر است نیمهٔ ازان روان
دستوران باشد نیمه ازان هیربدان قیمت باید
تا بروان ایشان بهتر بود چون جامه بر
درون نهند و هیربد آن درون به یزد
حساب و شمار او نگاه کنند که چون فره ست
اهورمزدا بگوید و فره ست ازین جانب
درون با آن جانب نهند و درون چینود پول
خواهند شدن نخست بجانهٔ آتش ورهرام
شوند و پس دیگر گام بماه پایه شوند و پس
به ستاره پایه شوند و پس بجایگاه خویش

رسد در شصت و پنجم اینکه در دین مازدیسنان
زنان را نیایش کردن نفرموده است و نیایش
ایشان آنست که همچنان که مردان بامدادان
روند و برابر خورشید باز ایستند و دست
بکش کنند و نه بار نماز و سجده کنند زنان
فریضه است هر روز سه بار بامداد و نماز
دیگر به پیش شوهر و سالار خویش باید شدن
و بپای باز ایستادن و دستها بر هم نهادن
و نه بار پرسیدن و گفتن تراچه اندیشه است
تا من همان اندیشم که تو می اندیشی و تراچه
باید که من کنم که تو فرمان دهی و تراچه در
اندیشه است تا من هم آن اندیشم که تو
اندیشی و هرچه شوهر فرماید بروز بران
کار کردن رفتن البته بی رضای و دستوری
شوهر هیچ کار نکردن تا خدای تعالی ازان

زن

زن خشنود باشد که خشنودی ایزد در خشنودی
شوهر بسته است چه هر گاه که این چنین
کند آن زن را بدین ایزدی خوانند
اشو و بهشتی باشد و هر گاه که جواب
شوهر باز دهد و فرمان شوهر نبرد و دودلی
و دوکیسکی کند بدین در او را چه باید خوانند
دروند و دوزخی باشد و چون شوهر از
وی خشنود نباشد اگر چه بسیار کار و کرفه
کند هیچ بروان او نرسد و از دوزخ
رهائی نیابد تا آنگاه که شوهر از وی خشنود
شود **در شقت ششم** اینکه ما دین وه مازدیسنان
از بهر آن میداریم تا روان از دوزخ
رستکار باشد و امیدهای تمام بسته ایم و
تحقیق بدانسته ایم که چون بدین پیمان باشیم
به بهشت رسیم نکردار نیک باشد و بدان

رستگار باشیم که نیکی کنیم و نیکی اندیشیم و گوئیم
و هیچ نیکی که مردم کنند بهتر از آن نیست که
چون بهدین را کاری سخت در پیش آید
و درماندگی عظیم باشد چنانکه کار او بجایگاهی
رسیده باشد که به جایگاه دین رها خواهد
کردن تا تو اورا بدانچه دست رس
باشدت یاری دهی و اورا از آن آستانه
رها کنی و نگذاری که او دین به نسپارد
که بعد از آن تا زنده باشد و بر دین مازد
یسنان باشد پس از وی فرزندان وی
بر دین بمانند هر کار کرفه که او کند یا فرزندان
و فرزندزادگان او کنند آنکس همچنان باشد
که بدست خویش کرده باشد همچنین زر جزیه
اگر کسی از بهدینان درمانده باشد و وجوه
آن دشواری می تواند داد اورا از بهر

آن زر جزیه دین را بباید سپاردن ترا یاری
دهی زر جزیه ازوی بدهی همچنان باشد که
بهدینی از بهر کشتن گرفته باشند تو اورا
ازان رها کنی و از کشتن برهانی و بمینوان
چندان مزد و پاداشن که هیچ کرفه درین
روزکار بهتر ازین نیست که در حال بهدینان
نگاه کنند و ضعیفی حال ایشان تا مدد کنند و بدان چه
بتوانند کردن در حق درویشان جهد کوشش
کنند تا مگر او بر دین ماند و به بیچاری اورا بدان
نیاورد که دین از دست بگذارد آنکس که چنین
کند با زراتشت اسفنتمان هم کرفه و همکار باشد
هم مزد و هم سپاس باشد همچنین اگر کسی زر جزیه ها
گیرد و در وجه کدخدائی خویش خرج کند و ازان
نفقه سازد مانند آن باشد که بنساء مردم
خورده باشد و هیچ زر در دین بتر ازین نیست

وازان زر عظیم بپرهیختن که ازنساء مردم هرخانه
که زرجزیه دران خرج شود بسیاری آن خاندان
بنه ماند وتخمه دان زود نیست شود تا بد بدار
شوند وشوم تر ازان چیزی دیگر نیست در شقت
هفتم اینکه سخت عظیم باید پرهیختن از دروغ گفتن
چو هر گناه که مردم کنند از یاری دروغ گفتن نشاید
کردن وسر همه گناهها دروغست و زراتشت از
ایزد عزوجل پرسید که دروغ زن مانندهٔ کیست دادار
اورمزد گفت دروغ زن ماننده اهرمین راستست
وهمچنین در دین پیداست که دروغ گویان را
خوره نباشد در میان مردمان حقیر باشد اگر مردی
محتشم باشد اورا بنزدیک مردم خطری وحرمتی
نباشد و فرجام دروغ گویان بد باشد اگرچه مال
بسیار دارد همه ازوی بشود و عاقبت محتاج
بمردم باشد شش و تخمدان شان کم باند زود تا

بدیدار شوند و اصل تخمشان بشود در شصت هشتم

اینکه راست گفتن و راستی کردن پیشه باید کردن

و خویشتن را بدان داشتن چو هیچ چیز در مردم به

از راستی نیست و چو ایزد تعالی آفریده بهتر از راستی

و این جهان و آن جهان ایزد از راستی آفریده

و بر راستی بر جایگاه ماندست و از بهر راستی اهرمن

گجسته از هیچ چیز به نترسید بجز از راستی و رستخیز

از بهر راستی نشاید کردن و هر که راستی پناه

گرفت خوره دران جایگاه راه یافت و هر

روز آن خاندان برافزون باشد و اهرمن

دران خانه راه نیابد یک مرد راست گوی بهتر

از دروغ زن که در عالم هست و کاوهٔ آهنگر

از بهر آن که پای بر راستی داشت سخن راست

میگفت بر پادشاهی چون ضحاک که هفت کشور

زمین در فرمان او بود و مردم از وی می ترسیدن

تنها جواب او باز داد بهر گفتار چیره تر بود
واهرمن گجسته چون مینوی راستی دید هزار
سال بیهوش افتاده بود از بیم راستی در جهان
نیارست آمدن و هر چیزی که تو در آن نگاه کنی
از بهر راستی بر جای بمانده است و اگرنه یکزمان
بنه ایستد و زند و تفسیر اشم وهی بیش تر
از همه اوستاها می باید خواندن چو سره همه
کرفها راستی کردن است و اول این عالم که پیدا
آمد و هر که او راست گفتار باشد تا آن سخن
براستی میگوید همچون کسی باشد که اوستا میخواند
و دادار اورمزد میگوید که من گفتار راست
گویان دوست دارم که بشنوم که تا راست گوی
گفتار راست میگوید امشاسفندان آفرین میکنند
هم در دین گوید ممکن نیست که مردم راست گوی
هرگز بسختی و نیازمندی نرسند و عاقبت فرجام

راست گفتاران بد نتواند بودن که مینو راستی
به نگذارد که راست گویان عذاب پیش
آید در شصت و نهم اینکه عظیم پرهیز باید کردن
از روسپی بارگی و زن کسان فریفتن از بهر
آنکه هر کس که زنی کسی بفریبد و باوی بی
رسمی کند و فساد کند آن زن ساعتی بر شوهر
خویشتن حرام شود و بعد ازان هر باری
که شوهر بنزدیک او شود همچنان باشد که
مردی بیگانه بنزدیک او شده باشد و تو
تو آن مرد که آن ناسپاسی کرده باشد
کرده کرده تو تو گناه می ستاند و آن
گناه بابن وی میشود هم آن زن و آن مرد
هر دو گناه کار باشند و شوهر آن زن چون
نداند بی باشد و چون بداند که آن زن بستر
از وی بریده باشد دیگر نشاید که بنزدیک

او شوند چه اگر دیگر باره نزدیکی کند با ایشان
هر دو هم گناه باشند و هر بار که بعد از آن با آن
زن باشد چنان باشد که با زنی کرد آمده باشد
هرگز بر شوهر حلال نشود و این حال با آن زن
چند دینان بتر باشد از بهر آنکه اگر آن زن
آبستن شود هم چنان باشد که بهدینی بدیگر
اعتقاد دیگر برده باشد آن مرد بدان
مرگرزان شود اگر آن باشد که آبستن
شود و از رسواهی و شرمساری و اندیشه آن
بچه را بزیان آورد آنکس که آن کار کرده
باشد همچنان باشد که کسی را بدست
خویش بکشته باشد و مرگرزان و گناه باشدش
و اگر آن باشد که آن کودک بزاید و بزرگ
شود و بر اعتقاد مادرش باشد هر گناه
که ازوی حاصل آید آنکس که آن فساد

کرده

کرده باشد همچنان باشد که او همه گناه بدست
خویش کرده باشد بو بنو بروان پادفراه
عذاب بمینو بوذ و با بهدینان کردن چنان
باشد که آنرا بر شوهر حرام کرده باشد همه
گناه آنکس را باشد که آن زن بفریفته
باشد و هردو هم گناه باشند پس خویشتن
ازین کار سخت نگاه باید داشتن چه کاری
بود که عاقبت بجز پشیمانی نبود و اگرنه چیزی
دیگر نباشد و گویند روسبی باره زدخروه
باشد و مال و خواسته نزدیک او قرار
نگیرد و عقل و تمیز با او نباشد و چو هربار
که با زن روسپی گرد آیند چهل روز خرد
و دانش و پیش بینی و رای و تدبیر ازوی
بشود پس نیک خود را نگاه باید داشتن
در هفتاد دم اینکه سخت نیک بباید پرهیختن

از دزدی کردن و چیز از مردمان بروز و غصب
ستدن چه دردین پیدا است که هرکه یکدرم از
کسی بدزدد چون بدانند دو درم ازوی باز
باید ستدن یک درم آنکه ببرده باشد و
یکدرم تاوان و توجش کوشش بباید بریدن
و ده چوب بزدن و یکساعت بزندان باز
داشتن و اگر دو درم دیگر بدزدد همچنان دو
درم بازستدن و کوشش ببریدن و بیست چوب
بزدن و دوساعت بزندان باز داشتن
اگر سه درم و دو دانگ بدزدد دست باید
بریدن و اگر پانصد درم بدزدد بباید آویختن
و اینچ پادفراه و عقوبت گذارد اگر آن باشد
که کسی به ندانند بمینو آن روان دو چندان
که بدزدیده باشد کرفه از روان او بازگیرند
و آن روان دهند اگر کرفه نکرده باشد از

گنج

کنج همیشه سود آنکس را عوض باز دهند و او
بروان پادفراه بنمایند و آنکس که چیزی بزور
از کس بستاند چهار چند آن گرفته عوض باز باید
دادن اگر ازینجا بگیرندش واجب کند چهار
چندان از وی بستدن باز دادن آنکس که راه
داری کند خود چون بدانستند ساعتی بکشتن
واجبست پس نیکو خود نگاه باید داشتن
ازین گناه در هشتادیکم اینکه جهد باید کرد تا
گناهی از دست و زبان و اندیشه بر نیاید
همیشه از گناه حذر میباید کردن و هر چند که اندوه
بوی رسد سپاسداری بباید کردن و شکر
ایزد بگذاشتن چو دادار اورمزد از بنده
دو چیز خواهد یکی آنکه گناه نکند یکی آنکه بهمه
چیز سپاسداری کند و مردم هر چند سپاس
دار تر بود به نیکی ارزانی تر بود و سپاسداران

را روزی بیشتر نخشد که دیگر کس که سپاسدار
نبود بهیچ نیکویی ارزانی نرسند نان که خورد
حرام بود و با او هیچ نیکویی نباید کردن و در
دین پیداست که ناسپاس مردم چون بمیرد
و ثناء وی هر جایکه بنهند اسغندار مذ امشا
سغند بلرزد مانندهٔ گوسفندی که گرگ را
بیند و مرغ که ثناء ناسپاس مردم خورده
بود بهر درخت که نخست بر نشیند آن درخت
بخوشاند مردم که بسایهٔ درخت نشینند بیمار شوند
و این چند چیز مردم می باید که بر خویشتن مستولی
دارند و به خوی خویشتن کنند یکی سخاوت و رادی
کردن و دوم راستی کردن سیم بر همه کس و
همه چیز مهربان بودن چهارم یکدل و یک زبان
بودن و راست خانه و دوراهی از خویشتن دور
داشتن و این خاصیت در کسی موجد باشد

که هر چه

که هرچه بخویشتن نه پسندی بهیچکس نه پسندد
وبناء ما این یک سخن است و اصل اینست
زیرا که دادار اورمزد زرتشت اسفنتمان
را میگوید ای زرتشت اگر خواهی که پاکیزه شوی
ورستگاری یابی بجایگاه خویشتن این دو
کار بکن یکی آنکه مهر مینو بر مهر گیتی بگزین و چیز
گیتی بگذار دار و آن مینو گرامی دار واز بهر
این محقر چیز جهان از خوره مینو بجایگاه محل و
دوم آنکه همه کس را نیک اندیش و نیک گوی
و نیکی کن به همه کس آن کن که با تو کنند خوش
آید و زیان همه کس بزیان خویش دار و به نیکی
همه کس خرم باش که هرگاه چنین کنی چون ازین
جهان بیرون شوی باز آمدن نتواند بودن و تو
بگاه و پایه خویش رسی تا درین جهان باش
هرگز بد بروی تو نیاید هیچ آشتانه نباشد

که بدان درمانی پس همه کس را این اندرز بنگاه
می باید داشت و جهد کردن تا چنین باشند تا نیکبخت
هر دو جهان باشند و از دوزخ رهائی یابند
و به بهشت فشوم گروثمان شوند و بجایگاه خویش
بکام و مراد بنشینند در هفتاد و دویم اینکه جهد باید
کردن تا هر روز کمتر یک دردن هیربدان از بهر
وی به یزند یا خویشتن به یزد چو اندر دین پیداست
که در خانه هر روز درونی به یشته باشد نه هزار
و نهصد و نود و نه روان اشوان آنجا آن روز
مقیم شوند و چون شب درآید و خورشید فرو
شود و دیو و دروج از دوزخ بیایند تا مردم را
زیانها کنند و چون بدانجایگاه رسند و آن معنی
روانها به بینند در خانه نیایند و در نتوانند شدن
و هیچ وزند و زیان دران خانه نتوانند کرد
تا هر روز در خانه ایشان درونی به یشته شود د

اسن ره دهران

[illegible]

حاکم یزد هم هنوز معلوم نیست که کیست [illegible]

حاکم [illegible] است

ابراهیم خلیل خان در رحمان رفته در صدد [illegible] حاکم [illegible]

درولایت یزد [illegible] در رمان است [illegible]

دیگر کار [illegible] دارند [illegible] فرمایند [illegible] حاکم [illegible]

فرزند حاجی محمد که نوشته بودید در [illegible] در [illegible]

در یزد [illegible] می‌شود اگر هم باشد و باقی مشغول [illegible]

فرزندان [illegible] روانه طهران شدند [illegible]

[illegible] بنویسید [illegible] که فرزندان حاجی [illegible]

[illegible] است [illegible] آگاه اوشان [illegible]

روانه شدن دارند [illegible] روانه بشوید [illegible]

[illegible] دعا [illegible] که [illegible]

[illegible] روانه شدن دارند و روانه بشوند دعای حضرت [illegible]

[illegible] ابراهیم [illegible] اوشان روانه طهران شدند [illegible]

الله [illegible] دعا [illegible] خوشحال [illegible] دعا [illegible]

در [illegible] که [illegible] ابراهیم [illegible] که [illegible]

دیگر کار [illegible] داشته باشند [illegible] ابراهیم [illegible] است

[illegible] دعا [illegible] فرمایند [illegible]

[illegible] میرزا جمشید [illegible]

[illegible]

فرزندان عزیز القدری ... از عمر ... برخوردار فرزندان موبد اورازد [illegible]

عین عنایت

۴ با فرزندان موبد اردشیر ولد موبد جمشید در ... سلامت

قدم باشند بجواب نمودان ما یک حمد ... برای شرف محض ... که ...

لازم ... کلبه بخدمت شاهان ... دیده ... فرزندان جان

الرحمانیه باشید ... در دربار شاهان مشغول ...

انشاء الله ... که دیدار ... مبدل گردد ... فرزندان جان

کاغذ که ... گردید از ... دعا ... گردیده

معلوم ... ایشان شاهان ...

... آوردن ... بابت ... که ... روز

... بیت ... داد ... شاهان ...

... فرزندان جان قرار ... که قبول کرده نوشته

از ایشان ... در ... در خدمت ایشان ...

دادند که ... وارد ... شاهان ... که

... نوشته ... گرفته ...

... که ... وارد ...

این ... وارد ... شاهان ... نکرده ...

... در خدمت ...

... که ... باید ... ملک ...

کاغذ ... که ... ملک ...

[illegible]

این فره و هران آنجا ما همان مقیم شوند و دیو دروج
بدان خانه کار گر نباشد و اگر درون و کوشد ا
و اگر کوچک باشد هم شاید کرفه هیچ کم نشود و
هر درونی را هزار و دویست درسنگ کرفه
باشد و درون سه کانه سه درون کرفه باشد
در هفتاد و سیم اینکه بر همه زنان واجبست دوازده
هماسب آبان فرمودن چو گناهی که در دشتان
و دیگر جاها جسته باشند جمله پاک بشود و در زند و ندیداد
گوید که هرکس دوازده هماسب آبان یشته باشد
همه گناه از وی چنان پاکیزه شود چون بادی
که دشتی بر آید که بدان دشت گاه باشد همه
دشت ازان گاه پاک کند و همچنین گناه
از آنکس پاک بکند و آن زن را ازین فریضه
تر هیچ چیزی نیست چو در دین پیدا است که دوازده
هماسبی که به یزند صد هزار تنافور کرفه باشد

و دوازده هماسب بد و همچند این از بهر روان خویش

در معنا دو چهارم اینکه زنان را سخت عظیم پرهیز

باید کردن از روسفی بارکی چه آن زن را جه خوانند

و تفسیر چه آنست که با همه جادوان و کناه کاران یکسانست

و درزند و ندیداد کوید که هرزن که با دو مرد با

او کرد آمده من که اورمزدم نخست رنج و

دشواری من باشد و دشواری من باشد

و دشواری امشاسفندان باشد و آن زن

اکر رود نگاه کند آب بکاهاند و اکر در دار و درخت

نگاه کند بر درختان بکاهاند اکر در سپرغم و سبزه

نگاه کند رزبون و بریش کم شود و اکر در مرد

سخن کوید فرزانه حکمی پیش بینی مرد بکاهاند

و چندانکه میشود بر و بوم اسفندارمد امشا

سفند بکاهاند وزراتشت سفنتمان کفت ای

دادار اورمزد او زود بباید کشتن که از همه

ازدها

اژدها زود ترکشت از کرک وشیر و پلنک واژدها

کنا همینو چو او بدام زبان بیشتر میکند که همه

ددها اهرمن چون چنین است زنان از خویشتن

نگاه می باید داشتن تا بر شوهر خویشتن حرام

شوند چو هر کاه که چهار بار زن دیکر مرد دهد بعد از آن

چند انکه در خانهٔ شوهر بماند و بر شوهر حرام باشد

و هر کاه که شوهر بنزدیک او شود چنان باشد

مردی بیکانه بنزدیک او آمده باشد و نو بنو

کناه بر روانش می افزاید و روان او دوزخی

باشد و خویشتن نگاه باید داشتن ازین کناه

در پیدا کردن هفتاد و پنجم اینکه زن دشتان که چشم

بر آتش افکند پانزده درمسنک کناه باشد هر آتش

که در پانزده کام آتش شود دوازده درمسنک

کناه باشد و سه کام آتش شود هزار دویست

درمسنک کناه باشد که دست بر آتش برند

پانزده تنافور گناه باشد که باران هر قطرهٔ بر
اندام او بارد تنافوری که هزار و دویست درم
سنگ گناه باشدش و خورشید نشاید نگریدن
پای برهنه نشاید بزمین نهادن و با مرد نشاید
سخن گفتن آسمان نشاید نگریدن و بدست
هیچ چیز نشاید خوردن و دو زن دشتان
باهم نشاید بنشستن و نشاید خفتن و خوردنی از
کاسه نباید خوردن که آب خواهند و جایگاهی
که آب کنند نیمه در باید کردن و دست در
آستین پنهان باید کردن و پارهٔ رکوع بر
بالاء آستین نهادن تا آستین تر نشود و که
چیزی خورند هم چنین باید کردن و در آفتاب
نشاید نشستن و چون دشتان شود اگر در
روز هم پاک شود تا سه روز بر نیاید
سر نشاید شستن و بعد از سه روز اگر خویشتن

پاک

پاک چند روز دیگر بباید نشستن و تا روز دیگر
بباید نشستن و چون نه روز بر آید و خویشتن
را پاک چند زمانی سر بباید شستن و
اگر چیت و نه روز بدشتان باشد دیگر باره
چند اشتن که نو دشتان است تا سه روز
نشاید شستن به جز بر همچنان باید کردن که اول
بنشستم اگر گمانی باشد که دشتان ام جامه
بباید کندن و پس نگاه کردن اگر دشتان
شده باشد و جامه بکنده باشد پاک باشد
و اگر کودک بشیر دارد جامه از کودک بباید
کند و شیر دادن و پس بکسانی دیگر نشاید شود
و ریمنی نکند چون مادر سر خواهند شستن
کودک نیز سر بباید شستن و زن دشتان
بر بالای هیچ پادیاب نشاید که برود
چو وادیاب کند و اگر هیربدی برسم بدست

دارد و درون یزد و دشتان آن برسم
پند وادیاب بکند و اگر کسی درونی دارد و
دشتان با وی سخن گوید یا در سه گام زن
دشتان بود پادیاب کند و زن دشتان
که در آب روان نگاه کند بر کمر دهند و چشم
زن دشتان همه چیزی را نقصان درآورد
اگر دست بر خیار برد تباه کند اگر در خم
نیل دست برد نیل را رنگ بشود پس میباید
که خویشتن از همه چیزی نگاه دارد خاصه در
سه روز نخستین که بتر باشد در هفتاد و ششم
اینکه آفتاب نشاید که بر آتش افتد چه هر
گاه که آتش بر آفتاب بگذارانی سه استیر
گناه باشد و اگر چیزی بر سر آتش فرو کنی
او سوراخ باشد بهر سوراخی که آفتاب در
آتش افتد سه استیر گناه باشد چه قوت

آتش

آتش کم شود که آفتاب بروی تابد و اگر از
بامداد تا نماز شام آتش در آفتاب بروی می
تابد و بگذاری تیرست استیر که هزار و
دویست درمسنگ گناه باشد در هفتاد و هفتم
اینکه کسان نسا بدادگاه برد و دستی جامه باید
که بهر ایشان بنهاده باشند و آن جامها در باید
پوشیدن که نسا را سگ بنمودن یکبار آنگاه که
جان در ازوی جدا شود یکبار آنگاه که خواهند
پس آن هر دو تن هم بند باید بودن و رشته
دیگر در بند دستها بستن و خاموش بودن
و با کس سخن نگفتن و نسا برگرفتن و بدادگاه
بردن و اگر زنی آبستن باشد به چهار تن
برگرفتن چو آن دو نسا است و چون بیایند
جامه به پرهیزد و سر به پادیاب بشستن و
آب بشستن از بهر آنکه دیگر باز کس بدان زودی

به بمیرد و سگ نیک بباید بمودن چو اگر نسا را
سگ به ننماینذ و برگیرند که بهزار تن برگیرند هر
هزار ریمن باشند درزند و ندیداد گوید که
آنکس که نسا سگ نه دیده برگیرند ریمن و
مرگرزان باشند و هرگز پاک نشود و روانش
دروند باشد در هفتاد و هشتم اینکه دار و چوب
که مرده بدان برزند و آنکه مرده بدان بشویند
آنکه بخون و پلیدی مرده بیالایند و آنکه زن
دشتان پای برهنه بران باز زند و آنکه
مردم بردار کنذ این جمله چوبها حذر باید
کردن و بدان نیفتادن جامه پلید کند نشاید
سوختن و بجایگاهی بردن که کسی برنگیرد و
به سوزند و باز بکار مردمان نیاورند
در هفتاد و نهم اینکه اگر کسی از بهر دارو
درمان بهدینی را بفرماید که نسا بخورد البته

فرمان نباید بردن چه در زند وندیداد گوید
که هر کس اونا خورده بود سزای او
آن بود سر و خان و مان او بباید کندن
و دلش از تن کندن و باین همه علتها که نمایندش
روانش تا ابد الابد در دوزخ باشد
الا که پیش ردان و دستوران که بگویند
و دستوران بفرمایند تا سرش ببرند پس
روان پادفراه نمایند و عذاب خود برهیزند
در هشتادم اینکه عظیم نگاه باید داشتن
تا نسا به آب و آتش نرسد چو هر کس که
نسا با آب و آتش رسانند روانشان به
دوزخ هرگز رستکار نباشد بدین در گوید
که سین و ملخ که بسیار بود از بهر آن باشد
که نسا به آب و آتش نه پرهیزند و زمستانهای
سخت و سرمای عظیم از بهر آن باشد تا دانند

در هشتاد و یکم اینکه اگر کسی نسا بحیلت بخورد
بهدینی دهد یا نسا بر بهدینی افکند بی کام و فرمان
بر شنوم بباید کردن بباید پیش ردان و دستوران
پتت بکردن و توجش که دستوران گویند گذاردن
رستگار دو نرخ بباشند در هشتاد و دوم اینکه اگر
گاوی یا گوسفندی یا بچهای نسا بخورد تا یک سال
بر آمدن گوشت نشاید خوردن و شیر و موی و
سرگین بکار باز نیاید و بعد از سال اگر نسا خورده
آبستن باشد بچه نیز بیک سال پاک بشود و اگر بعد از آن
آبستن شود چون بچه از مادر بزاید پاک باشد
و مرغ خانگی نسا بخورد همچنین تا یکسال گوشت
و خایهٔ او پلید باشد پس از یک سال پاک شود
در هشتاد و سیم اینکه نشاید که چیزی بگنهکاران
دادن که مرگرزان باشد مانند آ باشد که ظرف
از دهان نهاده باشند و اگر خوردنی به ایشان دهی

تا آن بخورد

تا آن بخورد و بکبه کردن مشغول شوند و آنکس
که آن خورشن به ایشان داده باشند
هم گناه باشد در هشتاد و چهارم اینکه بامداد
چون از خواب برخیزی نخست چیزی بر دست
باید افکندن و پس به آب پاک بشستن چنانکه
دست از ساعد تا سر دست سه بار شسته باشد
روی از پس گوش تا زیر زنخ و میان سر
بشسته باشد و روی از پای تا ساق سه بار
بشویند و اوستا بخوانند و اگر جایگاهی باشد
که آب نبود و هم آن باشد که نیایش در
گذرد دست بخاک سه بار باید شستن و
نیایش بکردن و چون بآب رسند دیگر باره دست
روی شستن و نیایش باز کردن و پیش
آنکه چیزی بر دست افکند دست بآب
نشاید شستن و دست بآب نشاید بردن

و دست بهیچ چیز نشاید نهادن در هشتاد و پنجم
اینکه مرد بر زیکر جو آب بکشته زار خواهد بردن
اول بهمه راه کذر از آب و کشت زار باید کردیدن
و نیک نکاه کردن تا خود هیچ جایکاه نسا یا چیزی
پلید افتاده است یا نه و بعد ازان آب در
کشته زار افکندن اکر دران میان که آب در
بسته باشد نسا دیدار آید اکر نسا باید پرهیختن
بپرهیزد و اکر ناکاه با آب رسد اورا کناه
نباشد و اکر جوی بنه دیده باشد و آب به
نسا رسد کنه کار ور زمین باشد و برشنوم
باید کردن در هشتاد و ششم اینکه زن زاده باید
که تا بیست و یک روز بر آمدن سر نشوید
و دست بهیچ چیز باز ننهد و بر بام نشود و نه
آستان در سرای پای بیرون ننهد و بعد ازان
بیست و یک روز بر آمدن اکر خویشتن را

چنان

چنان بیند که سر بتو اندشستن سر بشوید
بعد ازان تا چهل روز بر آمدن از نزدیک
چیزی چوبین وسفالین باشد باید پرهیختن و
پس چهل روز باشد سرشستن وهمه کاری
شاید کردن و تا چهل روز باشد بر آمدن مرد نشاید
که با وی نزدیکی کند البته بهیچ حال که گناهی
سخت باشد و تواند بودن که دیگر باره آبستن
شود و کودک شیر زده شود و گناه کردن پدر و مادر
بود چون زن در چهل روز آبستن زود تر پذیرد
که بعد از چهل روز چون خویشتن را پلید بیند الا
که بدرستی داند که از هر دشتانت بجایگاهی
دشتان بنشستن برین کار دلیری نکردن که
گناه زود **در هشتاد و هفتم** اینکه چون زن کودک
بزیان آورد نخستین چیزی پادیاب روز باید
دادن تا دل و اندرون او پاک بکند بعد ازان

سه روز آب نشاید دادن تا درین کار رخصت نیست
الا که از مردن بیم بود و این سه روز از وقت باشد
چنان که اگر کسی نماز پیشین ازین کار افتد تا نماز
پیشین شدن و یکساعت درگذشتن آب نشاید
دادن و بعد ازان تا چهل روز بر آمدن بکناری باز
نشستن و پس برشنوم بکردن و کودک تا
چهار ماه بر آمدن پس هرگاه که بزاید خود زده
باشد از بهر آنکه تا چهار ماه برسد خود جان دار
نبود و اگر بیش از سه ماه این حادثه افتد
سگ باید نمودن و طشتی را پادیاب درکردن
و بدو تن آن برگرفتن و دران طشت افکندن
اگر سفید بود نسا بود و بر مادر برشنوم
واجبست و اگر سرخ شود خون باشد و مادرش
برشنوم نباید کردن و اگر بعد از سه ماه این
کار افتد احتیاط بجایگاه آوردن بدین کار

زنهار زنهار دلیری نکردن چه دین ما بدین
کار باز بسته است چه اکر ریمن باشد
و خویشتن را بپاکی باشد تا خویشتن زنده باشد
هرکز ازان ریمنی پاک نشود اکر هزار بار بپاد یاب
بشوید که البته هیچ از آنکه باشد پاک تر نشود چه
این ریمنی نه از بیرون است چه این ریمنی نه از بیرون
است چه این ریمنی اندر میان استخوان و رک و
کوشت و پوست آمیخته است و آب چیزی پاک
کند که بیرون ظاهر بود و آنچه اندرون باشد
نیرنک دینی است پاکیزه است تا آن پلیدی
نیرنک برخیزد و هرکس که درین کار سستی
بکند هرکز ازان ریمن پاک نشود و دست
بهرچه باز نهند ریمن میکند و آن چیزها هر
کاه که آب و آتش و خوردن مردمان میرسد
که اورا کناه بر کناه نشیند و یک بده و ده بصد و

صد هزار می شود و درون که دست بدان برند پلید

زمین باشد تا آنگاه بر شنوم بکند و نه شبه بدارد

و هر سه روز سر بپا دیاب و آب بشوید شاید

که دست بهمه چیز برد پاک باشد **در هشتاد و هشتم**

اینکه در سرائی که کسی از دنیا برود سه روز دران

خانه گوشت تازه نباید که به پزند و به خورند چو

بیم باشد که کسی دیگر ویران شود بر ماست و

پنیر و ماهی قناعت باید کردن و خویشاوندان

آنکس سه روز گوشت نشاید خوردن

در هشتاد و نهم اینکه پیوسته جهد باید کردن

تا سخاوت و رادی کنند چنان بزرگوار است

که زمین را آن بهتر و خوشتر آید که مرد راد بروی

رود و ابر و باد و باران آن بهتر آید که

بر سر مرد راد جهد و اسپ زان بهتر آید و

خوشتر که مرد راد بروی نشیند و گوسفند

را ازان خوشتر آید که مرد راد کوشت وی خورد
و ماه و خورشید و استاره آن خوشتر آید که بر مرد
راد تابد و آن رادی و سخاوت عزیز است
که دادار اورمزد میکوید که خواستم که پاداشن
دهم مرد سخاوتی را که خورد ایشان باشد و
هیچ پاداش نیکو را نیافتم که در خورد او باشد
الا آفرین همت نیک مردان و پیوسته امشا
سفندان آفرین میکند و مرد راد که او چیزی به
ارزانیان دهد و از نیکان خویش دریغ ندارند
چه در دین پیداست که دادار اورمزد زراتشت
اسفنتمان را گفت که بهشت و کروتمان از بهر رادی
آفریده ام با ارزانیان و مستحقان رادی کند و
چیز با ایشان بخشد دوزخ تاریک آنکس راست
که با نامستحقان و ناارزانیان رادی کند و عطا به
ایشان بخشند هم در دین پیداست که کسی و سه راه

بهشت است الا روان رادان واگر نه روان
هیچکس بدان راهها به بهشت نتواند شدن الا
بیک راه و روان رادان بسی و سه راه در
بخواری وآسانی به بهشت توانند شدن آمدن بهر
راهی که بشوید امشاسفندان پیش وی
باز آیند چنانکه دل او بدان صورتها خوش
شود چینود پول نه نیزه پهنایش باشد
هر نیزه نه گز باشد در بهشت هیچکس را
جایگاهی بهتر آن نیست که رادان و راستان
و هیچ گرفه را ازان بلند تر نباشد در نودم
اینکه وقت باشد که یک اشم وهی بگویند
چندان گرفه باشد وقتهای دیگر صد وقت
باشد که یک اشم وهی را چندان گرفه
ارجمندی بود که وقتهای دیگر هزار وقت
باشد که یک اشم را گرفه ارجمندی بلندی

باشد

باشد که دیگر وقتها ده هزار وقت باشد
که یک اشم وهی راچندان کرفه باشد
چند قیمت این جهان و هرچه درین جهانست
وآن اشم وهی که ارزش چند ده است
که چون نان خواهند خوردن بگویند وآن یک
اشم وهی که بخوانی وبخسپی چندانکه صد وقت
دیگر اشم وهی خوانده باشی آن یک
اشم وهی راکه بخوانی وپهلو کردی چندان کرفه
باشد که وقت دیگر هزار وآن اشم وهی
که از خواب برخواهی خواست بخوانی چندا
نش کرفه باشد که بوقتها دیگر ده هزار
وآن یک اشم وهی که قیمت راچندانکه
عالم است وهرچه دروی است آنست که در
وقت جان کندن بخوانند اگر نتوانند خواند
دوستان را در دهان باید نهادن چه دران

وقت یک اشم وهی بگویند اگر دوزخی باشد
همیستانی شود و اگر همیستانی باشد بهشتی گردد
گروثمانی باشد فشوحی گردد همچون که باشد
یک پایه بلندتر گردد و پس ازین کارکرفه
بیدار باید بودن تا روان را بلندی و ارجمندی
باشد و هرچه تمامتر باید کوشیدن
بدین کار. در نود و یکم اینکه هر کار و کرفه
که بباید کردن در روز جهد باید کردن
تا بکنند و باز فردا نیفکنند چه در دین پیداست
که دادار اورمزد زراتشت به از تو در
عالم کسی بیافریدم و تو گزین منی و این
عالم از بهر تو پدیدار کردن و این همه خلق
و خلایق که من آفریدم و این پادشاهان
که بودند و امید داشتند که در روز کار
ایشان پیدا کنم تا ایشان دین از تو پذیرند

۱۲۹ الکبر

بدان سبب گروهانی شوند و من ترا آفریدم
الا اکنون درمیانهٔ روزگار که از روزگار
کیومرث تا اکنون سه هزار سال است اکنون
تا رستخیز تن پسین سه هزار سال مانده است
پس ترا درمیان از بهر آن آفریدم چه هرچه
درمیان باشد عزیزتر و بهتر باشد و ارجمند
تر باشند نه بینی که دل عزیزتر همه اندامهاست
از سبب آنکه درمیان است و ایران شهر
که اقلیم چهارم است از دیگر جایها عزیزتر است
که درمیان است پس عزیزی ترا درمیان
روزگار به پیغمبری دیدار کردم با پادشاهی
دادم چون وشتاسب که درین روزگار
داناتر از وی و دانش دوستتر از وی
دیگر کس نباشد و عالم را چنان گردانیدم
که کس را بدانش طلب کردن مشغول اند

وتفضیل بر یکدیگر نه بمال و نه بخواسته می آورند نه بر اصل و نسب نه بزور و قوت خود تفضیل بر یکدیگر دانش می آورند و هر که دانا ترست گاه پایهٔ و منزلت او بیشتر است و در میان این قوم ترا باید از آورده ام تا چون به بینند که هرچه ایشان بر نجها بروزگار بسیار طلب کرده اند بیاموختهٔ بنزدیک تو خوار و آسانست تا بدانند که از حکیم تا پیغمبر بسیار فرقست و تو کلی و ایشان جزوی اند پس ترا ازان دانشها آگاه کردم که ایشان آموخته اند و آن برنجهای عظیم در حی یابند و او ستا بزبانی بتو گفتم که هیچ زبان در جهان بدان نماند تا نتوانند گفتن که صنع مردم است و زند تفسیرش بزبانی بتو گفتم که در میان مردم روند تر است تا بتوانند که آن نیز زبان که در میان مردمان روانست

هم تو

هم تو بدان فصیح تری و این همه بزرگی که بتو
داده ام ای زراتشت اسفنتمان ترا اندرز
میکنم که هر کرفه ای زراتشت که امروز
بتوانی کردن باز فردا میفکن بدست خویش
تدبیر روان خویش بکن وبدان غره مباش
که هنوز جوانی است وبشاید کردن یا اندیشه
کنی که پس ازمن ازبهرمن بکنند چه بسیار
کسان بوده اند که زندگانی ایشان یک روز
مانده بود وایشان کار پنجاه ساله فراز پیش
گرفته بودند پس جهد کن که کارکرفه امروز باز فردا
میفکن چو اهرمن گجسته دوزخ برین بگماشته
است یکی را نام دیرست ویکی را نام پس وهر
دو آنند که مردمان را بفرمایند واز کارکرفه خویش
باز میدارند چو هرگاهی که کرفه فراز پیش
آید وقتی بباید کردن چو آن درج که دیر

خوانند گوید که تو دیر بخواهی زیستن و این
کار همه وقت بتوان کردن و آن دروغ که لس
خوانند گوید که فراز گذار که پس آن بشاید
کردن و پیوسته این دو دروغ روان را از همه
کار و کرفه خویش باز میدارد تا فرجام در رسد
و همه کارها باز پس افتاده بود و هیچ سود ندارد
و کار کرفه از این جهان بشود و نمیتوان پادفراه
برد و خواسته و چیزی که دارد هر کسی برگیرند
و دیگر نام او نبرند و گناه در گردن وی بماند
پس نیکو آگاه باشند در بود دوم اینکه هر
چیزی که به نسا زمین برده باشد و چگونه باید
شستن زر که به نسا زمین بباشد یکبار بباد باید
بباید شستن و یکبار بخاک خشک کردن و یکبار
به آب بشستن پاک باشد و برنجین و ارزیرین
و رویین و سرین سه بار و پولاد چهار بار

و سنگین

سنگین شش بار و فیروزه و یاقوت و کهرباو
سنک عقیق و مانندۀ این هرچه از کانها معدنها
خیزد همه شش بار بآب دایاب شستن و بخاک
خشک کردن و مروارید دستنبور ان دو کونه
گفته اند و لیکن قرار برآنست و چنانست که
چون سنک بشویند چوبین و سفالین همه باید
افکندن و جامه نیز همه باید شستن و شش بار
چنانکه گفتیم و پس ششماه بر جایگاه بنهاده و
خورشید بران می تابد و بعد از ان شاید
بردن و بدشتان شاید **در بود سیم** اینکه
آتش ورهرام نیکو باید داشتن و کسی که عمارت
و خدمتکاری وی کند نیکو بداشتن و نفقاتش
تمام بدادن چنانکه امسال هیزم پارینه سوزد
و این سال دیگر از هیزم پارینه و فریضه نیم
شب آتش بر افروختن چه هرگاه که به نیم شب

برافروزند و بوی بروی نهند چنانکه باد بوی
آن میرد دیو و وریج و جادو نیست میشوند
چه از قوت آتش ورهرام است که درمیان
این همه خلق زندگانی میتوانیم کردن و اگر
نه ازوریج امشاسفندان و آتش ورهرام
بودی یک روز به نکذ اشتندی که زندگانی
بتوانیم کردن و اگر نه بودی پس تا بتوانند
کردن داشتن و آذران و آتشان می باید
دادن و آنچه خواستاری بکردن چو وریج
و خروه آتش بسیار است در بود چهارم
اینکه گهنبار کردن هرسال ششش بار فریضه است
و بباید ساختن و درخورد و طاقت خویش
بکوشیدن تا بکنند و اگر سه مرد بتوانند کردن
هم بباید کردن و اگر طاقت ندارند چون
گهنبار توجی باشد چیزی بدادن تا ازان

کرفه باز نمانند و اگر این نیز طاقت ندارند
چون کسی کاهنبار ساخته بود اگر بخوانند باید
رفتن و چاشنی بکردن و آفرینگان بگفتن و این در نود پنجم
گهنبار از بهر آن نهاده است که دادار اورمزد
این جهان با هرچه با وی است بیک سال بیافرید
اول چیزی که آفرید آسمان آفرید بچهل و پنج روز
خیر ~~ملو~~ روز اردیبهشت ماه اول گهنبار است و
بسازند و آفرینگان بگویند چندانش کرفه بود
که هزار میش ابا بره از بهر روان خویش
بوهان و ارزانیان داده باشد به شصت روز در نود ششم
دادار اورمزد آب آفرید خیر روز و تیر ماه
گهنبار باشد پنج روز بود آنرا میدیوشم گاه
خوانند اگر کسی درین پنج روز کاهنباری تمام
ساما نها بسازند میدیوشم کاهنبار کرده بود
چندانش کرفه بود که هزار گاو با گوساله

باوهان وارزانیان داده باشد از بهر روان

در نوذ هفتم

خویش سیم گاهنبار بهفتاد و پنجروز دادار اورمزد

زمین بیافرید هشتاد روز شهریور ماه

اول گاهنبارست هر که درین روز گاهنبار بسازد

و آفرینگان بگوید و از هردو که پیش نموده است

کرده است فیتیشهیم گاه خوانند چندانش

کرفه باشد که هزار اسب باچه بوهان وارزانیان

در نوذ هشتم

داده باشد چهارم گهنبار ایاثرم خوانند بسی

روز دادار اورمزد نبات و درخت داد

این گهنبار ایاثرم خوانند به اشتاد روز

و مهر ماه باشد و پنجروز بود پس هرکس

که این گهنبار درخورد و طاقت خویش بگوید

چندانش کرفه بود که هزار شتر باچه

بوهان وارزانیان از بهر روان خویشتن

در نوذ نهم

داده باشد پنجم گاهنبار میدیاریم خوانند

دبهشتاد

بهشتاد روز دادار اورمزد جیو انات
آفرید و این کاهنبار مهر روز و از دیماه تا
پنجروز بود پس هرکس که این کاهنبار بکند
چندانش کرفه باشد که هزار گاو با هزار
گوساله و هزار اسب با بچه و هزار اشتر
با بچه بوهان و ارزانیان داده باشد
در جهد ام
از بهر روان خویش ششم کاهنبار همسفنمیدیم
خوانند در پنجهٔ وه مازدیسنان باشد ایزد
عزوجل بهفتاد و پنجروز درین وقت مردم
آفرید و مردم آنگاه پیدا آمد که همه چیزی
تمام بیافریده بود پس هرکس که این کاهنبار
بسازد و آفرینگان بگوید پنج کاهنبار کرده
باشد چندانش کرفه باشد که همه جهان با هرچه
اندروست بیکبارگی همه بوهان و ارزانیان
داده باشد از بهر روان خویش پس جهد

باید کردن تا ازین کرفه باز نمانند چو این کهنبار
جمشید نهاده است دادار اورمزد این کهنبار
و کرفه به جمشید نمود از بهر آن بود که جمشید
رسم چنان بودی که هر بیگانه که از راه درآمدی
اورا بمطبخ فرستادی تا خوردنی بخوردی یک
روز دیوی خویشتن را صورت درویش
گردانید و بدرگاه جمشید آمد و خوردنی خواست
که بخورد جمشید بر عادت خویش اورا بمطبخ
فرستاد او هرچه در مطبخ جمشید ساخته
بودند بخورد و گفت هنوز گرسنه ام مرا از
طعام سیر گردانید این مطبخی خبر بجمشید بازداد
و جمشید گفت که گله گاوان و از گوسفندان
چندانکه بتواند خوردنی بسازد تا او سیر گردد
مطبخچی همچنان کرد و ساخت و دیو خورد و
دیگر چیزی طلب کرد و مطبخی عاجز شد و بنزدیک

حفظه الله

جمشید آمد و احوال باز گفت جمشید عاجز شد
و گفت این عیبی بزرگ باشد که گویند که در مطبخ جمشید
چندان خوردنی نبود که یک مرد سیر توانستی
کردن مطبخی را گفت برو از اسب و گاو
از گوسفند گله چندانکه خواهی میکش و بخورد
او میده تا سیر شود مطبخی برفت و
همچنین کرد تا آنگاه که بی طاقت شد و
بنزدیک جمشید آمد و فریاد کرد جمشید بر
دادار اورمزد بنالید دادار اورمزد بهمن
امشاسفند فرستاد و گفت برو و گاوی
سرخ فراز گیر و بنام ایزد بکش و درمیان
سرکهٔ کهن بفرمای تا به پزند و سیر و سداب
درش کنند و پس هم بنام ایزد از دیگ بر
آورند و به پیش او نهند تا بخورد همچنین
بکردند چون لقمهٔ بخورد از آنجا بگریخت و

و نیست شد پس ازان روزگار گهنبار کردن بنهاد
و هر وقتی که قحط و تنگی پیش آمدی همچنان گاوی
بکشتندی و بسرکه و سداب به پختندی آن قحط و
نیاز زایل شدی و چون زرتشت اسفنتمان نیرنگها
گهنبار بمردم نمود پس فریضه کرفهٔ عظیم است
گاهنبار ساختن هرکس درخورد خویش هرچه
تامتر بباید کوشیدن تا ازین کرفه باز نمانند
یزدان کام باد این صددر شایست و ناشایست
که از پارسی بدپیری نقل کرده است

نوشتم من دین بنده رستم گشتاسب اردشیر
اندر روز رام و ماه دی و سال بر هزار و
هفتاد و پنج یزدجردی تا هرکه خوانند روان
من به اشایه و نیکنامی یاد کنند ایدون
باد ایدون ترج باد

در ذکر ملوک فرس از اردشیر بابکان تا یزدگرد شهریار که آخر ملوک عجم بوده است و ساختن یزدگرد بن شاپور شهر یزد و هر کس بر و چیزی افزودن از ولایت و قصبه و غیره مفصلا تا زمان دولت اسلام الی یومنا چنین آورده اند که چون اسکندر وفات یافت و او را در اسکندریه دفن کردند امرای دولت سلطنت بر پسر اسکندر عرض کردند اسکندر روسی که از دختر دارا بود قبول نکرد و گفت پدر از مملکت چه طرف بربست که من نیز همان طلب کنم ترک سلطنت کرد و در غاری رفت و بعبادت مشغول شد تا درگذشت و در اقالیم ملوک طوایف پیدا شدند و هر کس ولایتی که داشت آنرا نگذاشت سر بدیگری فرو نمی آورد و مدت چهارصد سال

ملوک

ملوک و طوایف بود مولود عیسی علیه السلام در زمان
ایشان بود تا آخر آفتاب دولت اردشیر بابکان از افق
شهریاری بر آمد و بر تخت سلطنت نشست و نام
شاهنشهی بر خود نهاد و ملوک طوایف دختر اردوان
در تحت نکاح آورد و از و پسری آمد و نامش شاپور
و شاپور بعد از اردشیر در سلطنت نشست و مدت
سی و شش سال سلطنت کرد و بعد از و فرزند او قایم
مقام شد نام او هرمز دو سه سال پادشاهی کرد و از و
پسری ماند بهرام نام و او هم چهار سال پادشاهی کرد
و بعد از و ملک به پسر داد و او را بهرام بهرامیان
گفتندی و دو سال پادشاهی کرد و درگذشت و
پسری داشت نام او نرسی بپادشاهی نشست
و چون پنج سال بر آمد وفات یافت او را برادری
بود شاپور نام و ایالت کرمان با او بود و علم و خرد
داشت و او را کرمان شهان خواندندی چون

نرسی که برادرش بود در اصطخر وفات یافت
او را فرزندی نبود پس کرمان شهها را طلب کردند
و او را بر تخت اصطخر بنشاندند و بزرگان ایران با او
بیعت کردند و او مدت هفت سال عدل و داد ورزید
بعد ازان حال برو بگشت و ظلم در طبیعت او پیدا شد
و خون و عرض و مال مردم را مباح داشت و بغرور
هیچ آفریده نمیرسید و سخن امرا نمی شنید بلکه
ایشانرا تعذیب میفرمود و یکی را دیده از سر میکند
و دیگری را زبان از قفا میکشید و هرکه برابر او
رفتی طمع از خان و مان خود برداشتی و تدبیر نبود
و او را فرزندی آمد بهرام نام کرد مشهور به بهرام گور
و امرا صلاح چنان دیدند که او را بدایه دهند
و از ولایت عجم بیرون برند تا چون بزرگ شود
خوی پدر نگیرد و ظالم و سفاک نگردد و انچه کردند
و نعمان بن منذر از یمن بطلبیدند و شاهزاده بدو

سپردند

سپردند تا بزمین عرب و ملک یمن برد و پرورش داد
تا بیست ساله شد و اورا بولایت عجم نمیگذاشتند
تا بمدت چهل سال ازین سلطنت بگذشت مردم از جور
و ظلم متفرق گشتند ناگاه روزی ستاره شناسانرا
بطلبید وایشانرا گفت در زیج نگاه کنید و مدت عمر
و سبب مرگ مرا باخبر کنید و ایشانرا در خانه جمع کرد
و منجمان سه روز درین باب سعی نمودند و روز چهارم
بجان امان خواستند و گفتند ترا یکسال از عمر مانده
است و موت تو در خراسان بولایت طوس بر کنار
چشمهٔ شیر خواهد بود و او سوگند خورد که من هرگز
متوجهٔ طوس نشوم چون بشش ماه رسید دماغش
بگشود خون روان شد و بهیچ نوع بسته نمیشد و اطبا
عاجز شدند و عاقبت اتفاق کردند و گفتند تو از حکم
ایزد تعالی سر نتوانی پیچید علاج تو آنست که بخدا
بازگردی و توبه کنی و متوجهٔ ولایت طوس شوی

و آن ابرا بر سر ریزی خون باز ایستد چون دید
تدبیر نشود در محفه نشست و با امرا و لشکریان
روانه شد چون بدین ولایت رسید که او را
کثه میخواندند فرود آمد هوای این ولایت بر
او اثر کرد و خون از دماغ او بقدر باز ایستاد
و اندک توانائی در جسد او بدید آمد چون
تنومندی یافت گفت این زمین مبارکست
من اینجا شهری سازم بخدا باز کردید و تو به
کرد و بنایانرا بطلبید و مصالح داد و بفرمود
و گفت اینجا بنام یزدان شهری خواهم ساخت
بنایان در کار آمدند و اختر شناسان زیج
برداشتند و بطالع سنبله طرح عمارت بینداخت
و بکار مشغول شدند و چون بنام یزدان میساخت
آنرا یزدانکرد نام نهاد و اسم او که شاپور
بود به یزدکرد مشهور شد و این خطه به یزد مشهور
گشته

کشت و چند قنات در و جاری کردند و ساختند
یزدگرد متوجه خراسان شد و بطوس آمد و بکنار چشمهٔ
سبز آمد و روی بر خاک نهاد و از گذشته
ندامت برد و آب چشمه بر سر نهاد خون از
دماغش بکلی باز ایستاد و بحال صحت آمد و بر
کنار چشمه لشکرگاه بساخت و دو ماه برلب آب
بود بعد از دو ماه روزی در خیمه نشسته نگاه کرد
اسبی را بغایت مرغوب چنانکه مثل آن ندیده بود
بی زین و لگام بفرمود که این اسب را بگیرند هر چند
سعی کردند نتوانستند که بگیرند یزدگرد خود برخواست
و متوجه شد و اورا باواز نرم بخواند و اسب رام
شد و زین طلب کرد و بر پشت او نهاد و تنگ او
بر کشید چون خواست که دمب اورا از پاردم
بیرون آورد اسب لگدی بر سینهٔ او زد
یزدگرد فی الحال بیفتاد و بمرد و آن اسب

خود را بیفشاند و زین را از خود جدا کرد و خود را
در آب چشمه انداخت و ناپید اشد و غریو از
لشکر بر آمد و آشوب برخاست و خبر به اطراف و
اکناف رسید معماران که بعمارت یزد مشغول بودند
دست از عمارت بداشتند و عمارت نیمه کاره ماند

نکته چون این خبر به بهرام رسید که پسر یزدگرد بود
با نعمان و منذر از عرب لشکر گران برداشت و
متوجه ملک عجم شد و اکابر عجم از غایت ظلم یزدگرد
با هم اتفاق کردند و سوگند خوردند که ما فرزندان
او را بسلطنت نگذاریم با او بیعت نکنیم و کسری
نام از نسل ملوک عجم بپادشاهی بنشاندند و با او
بیعت کردند و میان ایشان و بهرام گور رسولان
متردد گشتند و لشکر پیش همدیگر آوردند و آخر
بران قرار یافت که تاج پادشاهی در میان
دو شیر بنهند و تاج در سر تخت نهادند و شیران را

در بار

در پای تخت بزنجیر ببستند و بهرام گور بیامد
شیران بر و حمله کردند او هر دو را بقتل آورد
و بر تخت نشست و تاج بر سر نهاد سپاه عرب و
عجم با او بیعت کردند و بهرام بعدل و داد کوشید
و مردم در زمان او مرفه الحال بودند و او پادشاه
عیش دوست بود و بخشنده و شکار دوست و
قوی دولت و بهادر و صاحب زور و زهره بود
و مدت سلطنت او شصت و سه سال بود او را
پسری بود یزدگرد نام کردند هم نام پدر و یزد
باقطاع و دهستان او نهاد تا برین مدت بیست
سال شاهزاده یزدگرد چون سرو روان ببالید
و گل رخسارش در باغ دولت بشکفت شاه
بهرام گور همسر شایسته در کنار او کرد و بعد از
مدت شاهزاده در طیسفون و با حرم و خاصان
متوجه فارس شد و از آنجا به یزد آمد و چون با

عمارت یزد نیم کار مانده بود بفرمود که دیگر
بنایان دیگر بار بعمارت مشغول شدند و از
همه مملکت خانه و کوچ بیاوردند و در یزد مقیم کردند
و دو سرهنگ همراه داشت یکی را نام عقدا گویند
سه سرهنگ بودند سیوم را میبد بود و ایشان
هر یکی هر یک دهی بساختند بید از بیده بساخت
و عقدا از عقدا بساخت که بده کبران مشهور
است مبید از میبد بساخت این هر سه ده برکنار
دریای ساوه بود و از ساوه تا همدان تا ده
فرسنگی مشهور است نزد این دریا بود و چند کوه
درمیان این دریا بود بنداو بارچین بود که امروز
اورا بارکین میخوانند و از معجزات مولود حضرت
پیغمبر آخر الزمان است یکی آن بود که در ان شب آب
دریا خشک شد و آتش تمام آتشکدها بمرد و طاق
ایوان کسری بشکست چنانکه گفته اند مثنوی

ان

آن شب که ز مادر او جدا شد　　عالم همه از خوشی جدا شد
هم آتش تیز فارس مرده　　هم آب سیاه ساوه برده

اما بنای مدینه میبد اصح آنست که در زمان
قباد شهریار بود و تحقیق آن و بنای قلعهٔ رفیع
آن در قصهٔ شاه قباد در محل خود خواهد آمد اما یزد
گرد اصغر در یزد بناهای عالی بساخت و قصری
رفیع برافراخت و مغنیان بیاورد و چند کاریز
جاری کرد یکی یزدآباد و دیگری دهاباد و ثالث
بادین بفرمود که در یک فرسنگی شهر دخمه در
سنگ بریدند مشهور بکوه لولویه که در اندرون
آن روی بتقریب نیم فرسنگ در سنگ نقب
بریده اند و گویند آب در آنجا جاریست و آواز آب
می آید و شاه بهرام شب و روز بعیش و شکار مشغول
بود و شاهزاده یزدگرد در یزد بعمارت مشغول
بود

آمدن خاقان به ایران و محاربهٔ شاه بهرام بخاقان

چون امرا و لشکریان دیدند که شاه بهرام از مملکت
و رعایا فراغت دارد بعضی مفسدان بخاقان نامه نوشتند
و از بهرام گله کردند و خاقان را بایران و تسخیر ملک
عجم نوید دادند و خاقان خرم شد و لشکر بیشمار بعدد
سیصد هزار عرض داد و از جیحون عبور کرده بخراسان
درآمد و تمام خراسان در تصرف گرفت و چون این
خبر به بهرام رسید بغایت مشوش شد امرا و
لشکریان را طلب کرد ایشان را نه بر جادهٔ متابعت
یافت از خاصان سیصد گزین کرد و دو اسپه مکمل
و از طیسفون برسم شکار سر در شکار کشید و از
مملکت بیرون رفت و صیدکنان کوه بکوه میراند و گرد
آبادانی میگشت و جاسوسان را بهر جانب روانه
کرده بود و خبرگیری میکرد و مدت دو ماه در کوه و
دره بسر میکرد و امرا و لشکریان بیکبار از و دل بر
کندند و گفتند بهرام هزیمت یافت و ملک عجم

بخاقان

بخاقان گذاشت و گریخت و این خبر بخاقان
رسید و خاقان خرم شد لشکریان را باطراف
فرستاد و خود بشراب خوردن مشغول شد جاسوسان
این خبر به بهرام رسانیدند بهرام با آن سیصد
سوار بکوه میراند تا بدرمرد رسید و نیم شب
شبخون بر لشکر خاقان زد تا روز محاربه کرد
و لشکر خاقان سراسیمه گشتند و چون شب
بود تیغ در یکدیگر نهادند و میکشتند و چون
روز شد سیل خون بر درمرد روان شد

سر بی تنان و تن بی سران	سواران چو شیران کفل افکنان
بکشتند چندان بر آن رزمگاه	که شد تنگ بر مور و بر پشه راه

خاقان گرفتار شد و لشکرگاه اورا بهرام تاراج
کرد و غنیمت خاقان بدست بهرام افتاد و باطراف
فتح نامه نوشت و شاهزاده یزدگرد ازین واقعه
بیخبر و خایف بود از لشکر خاقان و در کنار صحرای

یزد بر سر ریگ فرود آمده بودند بر عزم آنکه
قرار نماید و حرم او حمل داشت و بر سر آن
ریگ فرود آمده بود اورا درد زادن بگرفت
از سر شب تا دم صبح چون صبح بدمید پیک
از راه خراسان مژدهٔ فتح نامه شاهزاده بهرام
بشاهزاده رسانید و در حال از حرم خبر آوردند
که فرزند نرینه متولد شد شاهزاده یزدگرد
بغایت خرم شد و فرزند را فیروز شاه نام
کرد آن ریگ را ریگ فیروزی خواندند و
اکنون بریگ فیروزی مشهور است و بهرام
بترکستان رفت و غارت کرد و بازگشت و
منارهٔ میان ایران و توران بساخت که از هر
دو جانب لشکر از آن میل درنگذرند و هر یک
بولایت خود بسازند و عهد نامهٔ برین بنوشت
باز بفر سلطنت رجوع کرد بعد از آن برسم

از سالن

رسالت بهندوستان رفت وخود پیش شنکل
که پادشاه هند بود مردانگیها نمود ودختر او را
سمنبوی زن کرد وباز با ایران آمد وبعد از
چند سال زمانش سپری شد وگویند که در شکار
گاه از دنبال گوری برفت وگور در غار رفت
وبهرام از عقب گور در غار رفت وناپدید شد

اگر بهرام گوری زد دایام | بیا تا بنگری صد گور بهرام
جهان از نام آنکس ننگ دارد | که از بهر جهان دل تنگ دارد
آن قصر که بهرام درو جام گرفت | روبه بچه کرد و آهو آرام گرفت
بهرام که گور میگرفتی همه عمر | دیدی که چگونه گور بهرام گرفت

نشستن شاه یزدگرد به پادشاهی ملک یزدگرد را
بشاه زاده وفیروزشاه وشاه بلاس وعمارتی
که در زمان ایشان ساخته شد در دو برادران
بلاس کرد که مشهور است به ابو العسکر وفیروزآباد
وفرآباد وفیروزآباد میبد چون بهرام گور در

گذشت یزدگرد بر تخت سلطنت بنشست بعدل و
داد کوشید و دست بعطا و سخا برگشاد و مردم در زمان
او مرفه الحال بودند و او را پسر بود یکی فیروز شاه که ذکر
او گذشت و دیگری شاه بلاس بعد از مدتی که شاه
زادگان در رسیدند شاه بلاس و شاه فیروز یزد
را به اقطاع ایشان داد و در وجه مصالح ایشان نهاد و
فیروز و شاه بلاس بیزد آمدند و مال شهر و ولایت
قسمت کردند و بر طرف جنوب یک فرسنگی جهت حفظ
اموال و انتقال حصنی ساختند و کوتوالی بنشاندند و
مال و جهات را در آنجا جمع میکردند و نایبان در وجه
مصالح شاهزادگان بکار میداشتند و آثار آن
حصن هنوز باقیست و مشهور است بدر و برادران
و مردم گاه گاه بعزم طواف بدانجا روند و بعضی
که خاک آنجا می کاوند می باشد که در میان خاک
چیزی بیابند و هم بر آن طرف شهر شاه بلاس

بلاستان

باغستان بساخت و آب جاری کرد و اکنون
مشهور است به ابو العسکر و مردم بدانجانب اکنون
میروند و سماع و طبخ میکنند و مقام حیدریانست سرزمینی
خوش است و شاه فیروز دو ده در ولایت یزد
بساخت یکی فیروزآباد و مجومرد و دیگری فیروزآباد
میبد و چون هژده سال از سلطنت یزدگرد
بگذشت شاه فیروز را ولی عهد کرد و درگذشت
پادشاهی فیروز بن یزدگرد چون شاه فیروز بر
تخت سلطنت بنشست بنیاد ظلم و تعدی نهاد
آب در چشمها خشک شد و باران باز ایستاد و
قحط در میان خلایق واقع شده نعوذ بالله خلقی بسیار
بمردند و مدت چهار سال این قحط واقع شده بود و شاه
فیروز بر ظلم کردن توبه کرد و بعدل و داد درآمد و خراج
از مملکت برداشت و دست ظالم از مظلوم کوتاه
گردانید لاجرم باران باریدن گرفت و آب در

چشمها سبز رد و در صحرا سبزه و ریاحین دمیدن گرفت **مثنوی** فراخی که آمد به تنگی بدید ۰ جهان آفرین داشت آنرا کلید ۰ فیروزشاه ازبلای قحط خلاصی یافت لشکران جمع کرد و روی بولایت ماورالنهر اورد و اورا دو پسر بود یکی قباد و یکی هرمز وهرمزشاه را قایم مقام خود گردانید وشاه قباد را همراه لشکر برد و پیش رو کرده نامه بملک ماورالنهر نوشت وطلب تاج کرد و خوشنواز که ملک ماورالنهر بود گفت که عهد شاه بهرام گور دارم که شما را باماورالنهر و ما را بولایت شما کار نباشد شاه فیروز چون بشنید غضب کرد و لشکر براند چون بپای آن میل رسید که بهرام گور ساخته بود که لشکر از میل نگذرد بفرمود تا میل را بر کندند و بر پشت پیلان بار کرد و در پیش خود روان گردانید وخوشنواز چون این خبر بشنید متوهم شد بفرمود که بر سر راه لشکر روان گردانید و خوشنواز زمین را حفر

کردند

کردند و خندقها بکندند و سر خندقها بخاشاک بپوشیدند
و خود لشکر برداشت و روی بحرب فیروزشاه نهاد و چون لشکر
برابر یکدیگر رسیدند فیروزشاه از حفر خندق بیخبر بود
لشکر را بحرب راند و شاه فیروز در کنده افتاد و شاه
فیروز بقتل آمد و شاه قباد در بند افتاد و اموال و
خزاین در دست خوشنواز افتاد و شاه قباد را بند
کرده بقلعهٔ کجارا فرستادند و در طیسفون چون خبر
رسید مردم بهم بر آمدند و در ولایت فتنه ظاهر گشت
و هرمزشاه مردم را استمالت داد و او را سپاه سالاری
بود نام او سوفرای و فارسی بود اما ولایت سیستان
به اقطاع او بود و چون سوفرای ازین واقف شد ماتم
فیروز شاه بداشت و لشکریان جمع کرد و روی بحرب
خوشنواز نهاد و با او حرب کرد و شکست بر خوشنواز
و عاقبت صلح کردند بنا بر آنکه اموال و خزاین و جهات
شاه فیروز باز دهد و شاه قباد از بند بیرون کند و

بدو بسیار دربن قرار یافت و خوشنود از اموال و
شاه قباد باز فرستاد و سوفرا شاه قباد و خزاین
برداشت و بطیفسون آمد و هرمز شاه را از سلطنت
عزل کرد و شاه قباد را بپادشاهی بنشاند **پادشاهی**
قباد بن فیروز چون شاه قباد در طیفسون بر تخت
نشست کار ممالک تمام بدست سوفرا بود و او مرد نیکو
نهاد بود و سوفرا بفارس آمد و مال ولایت عجم پیش
سوفرا آوردندی و شاه قباد را در پادشاهی غیر از
نامی نبود و چون مدتی برین بگذشت قباد به تنگ آمد
و لشکر بفرستاد و سوفرا را بگرفت و به طیفسون آورد
و در زندان کرد و او را بقتل آورد چون امرا و لشکریان
خبر قتل او معلوم کردند بر شاه قباد خروج کردند و او را
بگرفتند و در بند کردند و بدست پسر سوفرا زرمهر نام دادند
که بعوض قتل پدر او را بقتل آورد زرمهر شاه قباد را
نکشت و محافظت نمود و بران بند که او را بند بردارد

اما از

امارا زبیم امرا نمی یارست وامرا هرمز شاه را باز
بر تخت نشاندند و کمر متابعت دربستند وچون
پیخاه برین بر آمد شاه قباد دانست که زرمهر با او
دل یکی دارد با هم دیگر هم سوگند شدند و زرمهر بند
از قباد بر داشت و در شب با پنج تن دیگر از طیغون
بگریختند و روی بولایت هیتال آوردند و شاه قباد
نذر کرد که اگر پادشاهی بدو رسد آتشخانهٔ معتبر
بسازد و چون هیتال و فرغانه نام آمدند و قباد بشنا
ختند او را گرامی داشتند با همدیگر عهد کردند و
لشکر گران بقباد دادند و او را روانه گردانید چون
قباد با لشکر نزدیک طیغون رسید دران سه روز
برادرش شاه هرمز بطاعون درگذشته بود شاه
قباد بیامد و بر تخت نشست و منادی و ندای امن و
امان در داد و امرا را نوازش کرد از گذشته
بروی ایشان نیاورد چون پادشاهی برو قرار یافت

مداین بساخت دار السلطنت پای تخت مداین شد
و بعد ازان خواست که بر بندر خود وفا کند و آتشخانه
بسازد از مداین بفارس آمد و از فارس به اصفهان رفت
و از اصفهان به یزد متوجه شد گفت همان بهتر که آن
آتشخانه درینجا بسازم بعزم مود تا بنا یا نرا بیاورد ند
در ولایت میبد قصبه کرد و آتشخانهٔ معتبر بساخت
و از هفت آتش خانهٔ بزرگ بعزمود که آتش بیاورد ند اول
از آتش خانهٔ فارس و دویم از آتشخانه بلخ و سیم
از آتشخانهٔ آذر بایجان چهارم از آتشخانه نسا و پنجم
از آتشخانهٔ اصفهان ششم از آتشخانهٔ طیفون هفتم از
آتشخانهٔ غزنین این هفت آتش از آتش خانه مملکت
بیاوردند و در آتشخانه این قصبه افروختند و این قصبه
را هفت آذر نام کردند و بهدین این قصبه را بمثابت
بزرگ داشتند ذکر تحقیق بنای مدینهٔ میبد را
جمعی از مورخان بر انند که مدینهٔ میبد از سرهنگ

نزد کرد

یزدگرد اصغر ساخت چنانکه ذکر آن رفت اما اکثر
بر آنند که در زمان شاه قباد ساخته شد و این
چنان بوده که شاه قباد را دو پسر بود یکی را
نام انوشیروان و دیگر را شاه موبد و شاه موبد پسر
کوچک بود و قباد او را بغایت دوست میداشت و
ناگاه شاه موبد را مرضی واقع شد و هر چند اطبا
بمعالجت مشغول شدند شافی نبود شاه قباد پیش
ملک هند فرستاد و از وحکیمی حاذق طلب کرد رای
هند حکیمی جهت معالجهٔ شاه موبد بفرستاد و چون حکیم
بمداین پیش شاه قباد آمد و شاه موبد را بدید و تشخیص
مرض او بمداومت نمود شربت نافع نبود حکیم با قباد
گفت که این هوای مداین نسبت با مرض شاهزاده
خی الغفت او را ازین ولایت بیرون می باید برد و
در هر زمینی تحقیق هوای او کردن تا بهوائی رسند
که در عین اعتدال باشد معالجت شاه موبد نافع گردد

شاه قباد شاه موبد در محفه همراه حکیم کرد و بعضی از
اکابر و اطبا را مصحوب او گردانید و از مداین بیرون
فرستاد و این حکیم مزروق نام داشت منزل بمنزل
می آمد و در هر ولایت و هر شهر تجسس هوای او مینمود
هیچ جا قابل این مرض نیست شاه قباد متالم و نومید
شد امرا گفتند از حکیم چه آید کار از حضرت ایزد گشاید
همان بهتر که شاهزاده را به آتشخانه برند و بصدقه
و دعا مشغول کردند باشد که ایزد تعالی شفا بخشد
شاه قباد فرمود که او را باتشخانه نو برند یعنی هفتاد
روز صدقه دهند شاه موبد را با حکیم و امرا روانه یزد
کردند و از یزد بهفت آذر روانه گشتند چون بدین
مقام رسیدند که اکنون مدینهٔ میبدست مزروق
حکیم آن هوا که می جست و بیافت بغایت خرم
شد و نامه بشاه قباد فرستاد که چون توجه بحضرت
ایزد تعالی کرده شد آنچه مقصودست حاصل آمد و

آن هوا

آن هوا که می جستم یافتم و بمعالجت شاه موبد مشغول
گشت و شاه موبد روز بروز بحال صحت بازمی آمد
تا کلی مرض ازو زایل شد شاه موبد بفرمود که بنایان
اطراف بیاوردند و مدینه میبد ساخت و سوقات
و بساتین و اشجار و انهار روانه کردند و بر بالای
پشته که مثل کوهیست از گل بشابه سنگ است
قلعهٔ بساخت و در میان مدینهٔ میبد دوازده گنبد
عالی مفتوح کرد و بعضی مورخان آورده اند که مدینه
میبد شاه موبد بساخت اما قلعه در زمان سلیمان
علیه السلام فارس تختگاه سلیمان بود و دیو و پری
و وحش و طیور و انس و جنس او را در فرمان بود
مشهور مذکور است و سلیمان بفرمود که دیوان کوهی
که قابل قلاع باشد بجهت حفظ خزینه قلعهٔ بسازند و
عمارت سلیمان علیه السلام در عالم بسیارست غرض
آنکه در هر طرف میگشتند و کوههای و پشتهاء قابل

پیدا میکردند و قلعه میساختند و اذال دیو بدین کوه
کل رسید بغایت قابل قلعه دید جهته سلیمان علیه السلام
خواست که قلعه بسازد خبر بسلیمان رسید و سلیمان فرمود
که برین پشته کل سنگ قلعه حصین بسازد ذال دیو
بفرمان سلیمان علیه السلام قلعه میبد بساخت و بعضی
از خزاین سلیمان بدان قلعه نقل کردند و چون
سلیمان علیه السلام وفات کرد بوم لرزی پیدا
شد چنانکه کوهها از همدیگر میشکافت خزینه که درین
قلعه بود در شکاف زمین محجوب شد و بعضی را دیوار
و عمارت بر سر آمد و در زیر خاک بماند و بعد از سلیمان
علیه السلام بسیار خزاین و دفاین درین قلعه در زیر
خاک مانده و هیچ پادشاه این قلعه را بجنگ و لشکر
و لعب نگرفته الا آنکه رعیت بسپردند اکنون که حصار او
کنده اند همچنان سخت ترین قلاعست و او را قلعه دالان
خوانند و بنام ذال دیو گویند مقصود آنکه بنای مدینه

میبد

میبد بواسطه شاه موبد شد و چون شاه موبد مدینه
تمام کرد او را موبد کرد نام کرد و بمرور ایام کرد را
محذوف کردند و موبد را میبد گفتند اما خاصیت که
اکثر اهالی او سعادتمند می باشند و مستعد اهل قلم
و اهل تمول و سرافراز و دولتیار و بیست چهار ولایت
تابع اوست بعد ازان شاه قباد بفرمود که چند
ولایت در نواحی یزد بساختند مثل فهرج و خویدک
و فرافر و در زمان اشکانیان اشکبن زال که از
ملوک طوایف بود اشکذر او ساخت و چون چهل
سال از پادشاهی قباد بگذشت انوشیروان را
ولی عهد کرد و زمانش سپری شد و او را دخمه مداین
دفن کردند **ذکر پادشاهی انوشیروان بن قباد**
چون شاه قباد درگذشت انوشیروان بپادشاهی
بنشست وصیت عدل و داد او در اقصای عالم منتشر
شد و بنیاد ظلم و تعدی برانداخت عرصهٔ زمین رشک

فردوس برین شد چنانچه تا دامن آخر الزمان
کارنامهٔ عدل او منشور دیوان پادشاهان روزگار
باشد و پادشاهان سعادتمند را بدو مثل زنند او را از
دختر خاقان ترک دو فرزند آمد یکی پسر و یکی
دختر پسر را هرمزشاه نام نهاد و دختر را مهر
نگار و چون فرزندان او بزرگ شدند انوشیروان
یزد را بمهرنگار بخشید و مهرنگار از مداین مغنیان
را به یزد فرستاد و در یزد عمارت بساخت
و در دیار شهر به هشت فرسنگی دهی معتبر بساخت
و آن را نام مهرگرد نام کرد و اکنون آن قریه
را مهریجرد خوانند دهی وسیع معمور است و انواع
فواکه و عناب الوان در غایت بی نظیر می باشد
و دوشاب او از غایت حلاوت و طعم و رنگ با
انگبین برابری میکند و شفتالوهای او سرخ
و سفید بغایت شیرینست چنانکه هر بیماری که از

ببر

سیب بوی قانع باشد چون شفتالو بخورد به
گردد و بقاع خیر در گشاده و اهالی و اکثر اهل تمیز باشند
و بیشتر سادات و صحیح النسب باشند و همچنین مهرکار
بر کنار رمیند دهی دیگر بساخت و آنرا مهرجرد نام نهاد
یعنی مهر کرد و برادر او شاه هرمز در جنب مهرجرد
دهی بساخت و آنرا هرمز نام نهاد و اکنون آنرا خورمیز
خوانند و هرمز در خورمیز قلعهٔ بساخت و قنا لی
جاری کرد و چون پادشاهی انوشیروان باخر رسید
شاه هرمز را ولی عهد و چون کسری وفات یافت
شاه هرمز بپادشاهی نشست امرا و وزرای
پدر را تعذیب کرده بیشتر بقتل آورد و او مرد
عادل تندخوی بود کسی را یارا نبود که سر موئی
از سخن او تجاوز کند و او را پسری بود که او را
خسرو پرویز خواندی و از وی ادبی صادر گشت
و شاه هرمز خواست که او را بگیرد و در بند کند

خسرو متوهم شد و بعزم شکار بیرون رفت
و متوجه دیار ارمن و آذربایجان شد و
اورا دو خالو بود یکی را نام گستهم و دیگری را بندوی
هرمز از غضب خسرو خالان اورا بگرفت و به بند
کرد و در زندان کرد و اورا سپهداری بود نام او
بهرام چوبینه با هرمز مخالفت ورزید و لشکر با
بهرام یار شدند و گستهم و بندوی را از بند بیرون
آوردند و بر در بارگاه هرمز شاه آمدند و در شب
اورا بگرفتند و هم در شب میل کشیدند و قاصد
از پی خسرو به ارمن فرستاد و دو اسبه از
ارمن بمداین آمد بهرام چوبینه طمع در پادشاهی
کرده بود و لشکر بمداین آورد و با خسرو محاربه
کرد و خسرو منهزم شد و مداین بگذاشت که خسرو
عشق شیرین در سر داشت و شش ماه با شیرین
در ارمن ببود و از ارمن بروم رفت و دختر

Commencement of [illegible] story

قیصر

قیصر روم مریم نام را زن کرد و لشکر از روم بیاورد و با بهرام جنگ کرد و ملک از بهرام باز گرفت و بپادشاهی نشست **ذکر پادشاهی خسرو پرویز** چون خسرو بپادشاهی نشست از مشرق تا بمغرب در تصرف او آمد و شیرین را زن کرد و او را چهارده پسر آمد و دو دختر و از مریم دختر قیصر یک پسر داشت و شیرویه و دختران یکی را نام ایران دخت و دیگری توران دخت و خسرو به آوازه لشکر از مداین به اصفهان آمد و لشکر را زن کرد و دو سال در عراق بنشست و مال یزد را بدختران بخشید و باز بمداین آمد و زمان ظهور دولت محمد بود و بخسرو پرویز نامه نوشت و او را بدین دعوت کرد و در نامه چنین نوشت که این نامه از من که محمدم بخسرو پرویز که اعظم فرس است مسلمان شو تا از آتش مسلم گردی و دولت

سلطنت در خاندان تو نماند و از عذاب دوزخ
برهی چون خسرو پرویز آن نامه را برخواند
آتش غضب دود از دماغ او برآورد و نامه
پیغمبر را بدرید و گفت کرا زهره که با این احترام
نویسد نام بر بالای نامم دریدن آن نامه کردن شکن را
نه نامه بلکه نام خویشتن را این خبر بحضرت رسالت
پیغمبر رسید و دعای بد کرد و شیرویه پسرش
بربالین پدر آمد و شکم او را بدرید و استمالت
نامه جهت محمد بفرستاد اما خود مسلمان نشد و روز
دیگر شیرین خود را بر سر خسرو کشت و چون ششماه برآمد
شیرویه را هم بکشتند و سیزده پسر خسرو را بکشتند
مگر یکی که در فارس بود و او را شهریار نام بود و دولت
از ملوک عجم برگشت و از نسل ساسان کسی نبود که او را
بپادشاهی نشانند مگر دختران خسرو توران دخت
و ایران دخت و چون از ملک زادگان نرینه نمانده

بود

بود بر توران دخت بیعت کردند و اورا بپادشاهی
نشاندند و چون یزدخسرو باقطاع دختران کرده بود
و معماران بفرستاد و در قهستان یزد دهی معمور ساخت
و آنرا بنام خود باز خواندند و اکنون مشهور بتوران پشت است
دهی خرم و معمور است و الوان نعمت ازو حاصل میشود
و اهالی او همه خوش وقت و اهل طاعت باشند
و چون توران دخت هشت ماه پادشاهی کرد حیات درگذشت
و لشکر بر خواهر او ایران دخت بیعت کردند و بپادشاهی
نشاندند و ایران دخت از مداین سرهنگ خاص خود
جهت ضبط اموال به یزد فرستاد ایزندنام و او را
فرمود که یزد خاص منست آن را عمارت کن و بر ولایت
او بیفزای چون ایزند بیزد آمد و ضبط مال و جهات یزد
بداد و دو فرسنگی شهر دهی از نو حدوث کرد و بیوتات
بساتین و کشتخوان و قنوات جاری کرد و آنرا ایزندآباد
نام نهاد و بر کنار زده دزی محکم بساخت و جفر

خندق کرد اکنون ازان ده آثار هست اما خراب است
و مردم در انجا بنشاندند و چون زمین قابل بود مردم
رغبت کردند اهل صلاح درو وطن ساختند و خدای
تعالی بجهت صلاح و درستی و راستی که آن طایفه را
جبلی است برکت بریشان ارزانی داشت و اکنون
آنرا بنام آن سرهنگ بازمیخوانند و ایرانا باد به ایرند
آباد مشهور گشت و چون ایران دخت باندک روزگاری
بگذشتند از نسل ملوک هیچکس نماند از زن و مرد
که شایستهٔ پادشاهی بود لشکر اسلام براطراف
عجم استیلا یافتند امرای عجم عاجز شدند خبر شنیدند
که در فارس از شهریار بن پرویز پسری هست
یزدگرد نام قاصد روانه کردند و اورا از فارس
بمداین آوردند و بر تخت سلطنت نشاندند و امرای
عجم با او بیعت کردند خبر پادشاهی یزدگرد بن
شهریار چون یزدگرد بن شهریار بپادشاهی
نشست

نشست و استقامت ملک عجم پیدا شد و مردم را
استمالت داد و امرا را ترتیب کرد و لشکری را
از عجم پیدا کرد و برگزید و صد هزار سوار مکمل برستم
اورمزد یار داد و او را بقادسیه فرستاد و صد هزار
سوار بفرخ زاد داد و او را بجزیره فرستاد و
صد هزار سوار بجالینوس داد و بکنار چشمه فرات
فرستاد و زمان خلافت مخالفان بود و چون یزدگرد
سر راه بر لشکر اسلام گرفت عمر سعد وقاص
را با سی هزار مرد و مغیره بن شعبه و ابو الحسن
و بعضی از صحابه بحرب قادسیه فرستاد و چون لشکر
عمر سعد در رسید لشکر رستم اورمزد یار مقابل آمدند
و در مدت یکماه حرب کردند و در آخر رستم بقتل
آمد و لشکر عجم منهزم شدند و یزدگرد فرخزاد را
بفرستاد و نتوانست که سرحد را نگاه دارد روی
بهزیمت نهاد و لشکر اسلام روی بمداین نهادند

یزدگرد بر بام ایوان بود و چون دید که کار از
دست رفت از بام فرود آمد و آنچه توانست از
جواهر و خزینه برداشت و باقی بگذاشت و روی
بهزیمت نهاد و بطرف نهاوند روان شد و لشکر
اسلام مداین و خزاین اکاسره در تصرف آوردند
و از عقب یزدگرد به نهاوند رفتند و حرب کردند و
یزدگرد بحلوان رفت و از آنجا بهمدان آمد و از
همدان بفارس آمد و آخر از فارس به اصفهان آمد
و هر جا که میرفت لشکر اسلام و از عقب او میرفتند و
آن ولایت را مسخر میکردند و یزدگرد از اصفهان
بگریخت و به یزد آمد و دو ماه در یزد بود و از لشکر
اسلام خایف بود و اموال جواهر و زرینه و سیمینه
که با خود داشت جمع کرد و خواست که از راه طبس بجانب
خراسان رود از کثرت مال عاجز شد آمدن یزدگرد
بشهر یزد و گنج نهادن و رفتن بجانب خراسان و آمدن

لشکر

لشکر اسلام از عقب او با فرخ زاد مشورت کرد و فرخزاد

گفت زر در زمین پنهان باید کردن و بر اثر آن

نشان باید ساختن و گنج نامه همراه خود بردن تا

وقتی که ضرورت افتد آن را بدست توان آورد

فرخ زاد چون این بگفت یزدگرد صواب دید

رای او بفرمود که در خارج شهر در سه موضع سه

چاه فرو بردند و در قعر چاه طاقهای بلند بکندند و در

شب اموال بران نقل کردند و سر چاه بینباشتند

و گنج نامه بنوشتند و یزدگرد با خود همراه

کرد و بر اثر موضع چاه یک تیر پرتاب کم یا

بیش بفرمود تا گنبد خانه ساز دادند بجهت دلیل

گنج و این سه موضع یکی میان تازیانست و گنبد

هشت در ازان عمارتست که آثار آن هنوز باقیست

و آن غنیمت در زمان اتابکیان در عهد اتابک

عز الدین پیدا شد عز الدین لنکر ازان غنیمت قوی

حال شد دوم در مزار سادات عظام مشهور همچنان
گنبد هشت در ساختند و آن گنبد هنوز باقیست و گنج
نامه نوشته بود که در سایه گنبد بقدر یکسر تیر گنج
است بسیار بکوشیدند و از هر طرف بسایه گنبد تیر
می انداختند و میکاویدند ضایع بود محمد بن مظفر ازین
معنی ملول شد بود در واقعه بدید که شخصی در پای گنبد
تیر بر کمان نهادی و هم آنجا بر زمین انداختی چون
محمد مظفر بیدار شد خدا را بستود و در حال سوار
شد و بدان مقام آمد که همچنان دیده بود عمل کرد و
تیر از کمان بینداخت و بفرمود تا بکندند چاه گنج
پیدا شد و غنیمت هرچه تمامتر بدست آورد و محمد
مظفر قوی شد سیوم بموضعی که آن امروز مشهور
بگورستان سر ملوک مثل آن گنبدی واقع بود و آنجا
هم چاه گنج بود و مردمان در زمان دولت امیرزاده
اسکندر عمر شیخ امیر نرمش مثل در یزد داروغه

بود

بود گنج نامه بیافتند و آن بشکافتند و گنج برداشتند
و از آن گنبد اکنون اثر نیست و یزدگرد چون گنج
نهاد امرا با او موافقت کردند و همراه او بخراسان
رفتند و گنج نامه با خود بردند و چون یزدگرد را
در خراسان بقتل آوردند و گنج نامه در خراسان
باز ماند و بدست مردم می افتاد و می آمدند و بر
میداشتند و غرض آنکه چون یزدگرد در یزد
گنج پنهان کرد و از یزد کوچ کرد و براه طبس
متوجه خراسان شد و لشکر اسلام به یزد آمدند
و از عقب یزدگرد براه طبس روان شدند و در چهار
دیه طبس مالک ربیب و مالک بن عمر از لشکر اسلام
باز گردیدند و راه گم کردند و بعضی در بیابان از
تشنگی بمردند و از هم پراکنده شدند **خبر واقعه
شهیدان فهرج** چون لشکر اسلام در بیابان
طبس راه گم کردند و پراکندگی در ایشان افتاد

بعضی از صحابه تابعین سر بفهج بر آوردند و در فهج
بر آوردند و در فهج فرود آمدند و سه روز بودند
روز چهارم اهالی فهج را به اسلام خواندند ایشان
دو روز مهلت طلبیدند که باتفاق یکدیگر با اهل خانه
و فرزند بخدمت کراهیم و باسلام در آهیم و ایشان را
تدارک کردند و علوفه سر انجام نمودند و بازگشتند
و باهمدگر و مشورت کردند و به آن قرار یافت که به
اسلام در آیند و بطلب مردم فرا فرفرستادند و
مردم خویدک را همچنین طلب کردند و به ایشان
مشورت کردند ایشان ابا نمودند و گفتند که ما از
دین قدیم بر نگردیم و این لشکر اندکند و اگر ایشان
خر ایند همان بهتر که بر ایشان شبخون کنیم و ایشان را
بقتل آوریم اهل فهج چون این سخن بشنیدند از اندیشه
خود پشیمان شدند و با ایشان یار گشتند و سلاح بر
داشتند و مترصد بودند چون نیمی از شب بگذشت

managed

watching

برسر

بر سر لشکر اسلام آمدند و بمحاربه مشغول شدند و
بسیار از صحابه و تابعین بقتل آوردند و چون فتنه و
شبخون برخواست ضعیف با اطفال از شر آن بی
باکان بهراسیدند و خود را با فرزندان بکنار آن
چاه انداختند و لشکر در عقب ایشان براندند
که ایشان را اسیر کنند حرم حویطب بن نوفل فرزند
بشیر داشت و برکنار گرفته و در چاه خانه آمد و
جهت محافظت با لشکر فهج محاربه مردانه مینمود تا
آفتاب طلوع کرد او را شهید کردند و برپشت چاه
خانه دران مقام که امروز قبر اوست رفته و با فرزند
بشیر خود را در چاه انداخت و دختران و زنان
موافق کردند بحکم باری تعالی در حال چاه خشک شد
و عمق او دوازده ارش بود پنجاه شد و چون لشکر
در اندرون چاه خانه آمدند معصومان را ندیدند
بندار نامی که سرهنگ لشکر بهدین بود سر

در چاه کرد هر دو چشمش نا پینا شد و هر چند فریاد
کرد سود نداشت و آن معصومان در کنف عصمت
حق تعالی پنهان ماندند و اکنون بر سر آن چاه مردم
بزیارت روند و بوی خوش بر آتش نهند و حاجت
طلب کنند بیشتر حاجت روا شود و بعضی نیت حاجت
کنند و سنک در تیره چاه اندازند و اگر در چاه آواز
غریدن بگوش آید حاجت روا باشد و اگر آن حاجت
روا نشود هیچ آواز بیرون نیاید و بعد از ان روز
دیگر آن کشتهوران خشک شد و صحابهٔ تابعین در انجا
شهید افتاده بودند و لشکر یزیدین خواستند که
ایشانرا برهنه گردانند باد و طوفانی برخاست
و آفتاب سیاه شد و باد ریک در چشم انجماعت
زدن گرفت و سراسیمه گشتند و آنچه نیز با خود داشتند
بگذاشتند و بگریختند و دو شبانروز این باد و
ریک متصل بباید و تمام شهیدان در زیر ریک

ناپدید

نابدید شدند چنانچه هیچ اثر ایشان بر روی زمین
نماند و جمعی زخم داران براه یزد بیامدند و در
یزد درگذشتند و هرکس بمقامی که فرود آمده بود
دران مقام وفات کرد و دران مقام او را دفن
کردند و قبر ایشان مشهور است ازان جمله یکی
در مزار مریاباد خلف خانه مولانای اعظم سعید
مغفور اند آسوده است و قبر او مشخص است و
دیگری در مزار کورستان غاریان کنار کود آهنگران
بر در مسجد نو در میدان کاه خلف دروازه مهریجرد
آنکه او را پیر برج خوانند دیگری در مقابل
مزار امامزاده معصوم و در صحرای فهرج قطعه
قطعه زمین چنان می باشد که گوییا اثر باد و غبار
برو نگذشته و در دهه عاشورا آن چنان سرخ
میشود که گوییا خون جوشیده است **خبر رفتن
یزدگرد بخراسان و کشته شدن در آسیاه**

لشکر اسلام که در فهرج آمده بودند آنچه از قتل باز
مانده بودند بگریختند و براه کوفه پیش سعد وقاص
رفتند و خبر باز گفتند و یزدگرد بخراسان رفت و
فرخزاد با ماهوی ساری کنارنگ یزدجرد بود باستقبال
آمد و یزدجرد را تعظیم کرد و فرخزاد یزدجرد را
بماهوی سپرد و خود متوجه طبرستان شد و پیوسته
خبر عراقین میرسید که لشکر اسلام تمام فرو گرفت
ماهو دانست که دولت از عجم برگشته است طمع
در خز این تاج و نگین یزدجرد کرد و قاصدی به سمرقند
پیش بیژن ترک فرستاد و لشکر طلب کرد بیژن
خود بحرب یزدجرد آمد و در روز ماهو با یزدجرد بحرب
رفت ماهوی از یزدجرد برگشت و لشکر یزدگرد
بهزیمت رفتند و یزدگرد در آسیا گریخت و
آسیابان طمع در جامهٔ یزدگرد کرد و کاردی
بر پهلوی او زد و یزدگرد در گذشت و او را برهنه
کرد

کرد و لاشهٔ او را در خزینهٔ آب آسیا انداخت
و پادشاهی ملک عجم آخر شد و باسلام میان
رسید و چون عمر علیه اللعنة و عثمان بجای او
نشست بجهة فتح خراسان و ماوراءالنهر سعید بن
عثمان را با لشکر بطرف خراسان روان کرد و
ایشان بطرف فارس آمدند و از فارس از راه
ابرقوه به یزد آمدند و مردم یزد تمام باسلام
در آمدند و با لشکر معاون شدند و بطرف فهرج
روان گشتند و تاراج و قتل بسی کردند و آنچه در
ولایت یزد از مجوس مانده بود جزیه قبول کردند
و در یزد مسجد و محراب بجای آتشخانه بساختند
و ادیب جهة تعلیم اطفال نصب کردند و یزد را لعمر
ن معبره سپردند و دو قبیله از عرب در یزد مقیم
انیدند بنی تمیم و بنی تازیان و لشکر اسلام
راسان رفتند و ماهوی را بقتل آوردند و مال

بسیار از خراسان بجزیه بستدند و بعثمان فرستادند
و عبور کردند در ترمذ و بعضی گویند در بلخ عکاشه
بن ثعلبه شهادت یافت و او از کبار صحابه بود
و در سمرقند و لشکر اسلام از سمرقند بسغد و لی کند
رفتند و مسخر کردند و بعضی را به اسلام در آوردند
و دیگران جزیه قبول کردند و تا سر حد ختن
برفتند و باز گردیدند و بخراسان آمدند ::

تمت الکتاب نوشتم من دین بنده رستم گشتاسب
اردشیر گشتاسب اردشیر گشتاسب اج بهر اشایه
ورزیدار فرارون منشن نیک خوی نبیره الحسب
النسب و رود دستور زمانه نبیره و نیا وه آذرباد
مهره سفندان دستور بهرام ابن دستور اردشیر
ابن دستور ماوندادکه تا صد و پنجاه سالان به شایه
ورزشنی اوا فرزندان و فرزندزادگان کار فرماید

این کتاب از مال خاص خاص

موبد اورمزدیار مرحوم موبد خدابخش بهرام
میباشد حلمه کننده بلعت حدالعرش ملائکه گرفتار
اندر روز ۱۳ سال ۱۳ ایزد مهر ماه قدیم

13-27